

ዝክረት 36^{ይት} ሰነት ዐመልየት ፈንቅል፡ ምን 13 - 15 ፌብሩዋሪ እግል ትግባእቱ

ዝክረት 36ይት-ሰነት ዐመልየት ፈንቅል፡ “ፈራሰት ፈንቅል፡ ውርስ አግማም” እብል ትብል ሰቅራት፡ ምን የም13 አስክ የም 15 ፌብሩዋሪ እግል ትግባእቱ።

መስከላት ወመቅርሐይት ልጅነት ዓያድ አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ አሰይደ ዘይነብ ዑመር እግል ኤሪነ እትለ ሀበተ ሐብሬ፡ 36ይት ሰነት ዝክረት ዐመልየት ፈንቅል እግል ዐየዶት ካፊ መዳሊት ክም ገብኢ፡ ገሌ ምነ በራምጅ ህዩ ክም አምበተ ሸርሐት።

እብ አሳስ ሐብሬሁ፡ ክም ክፋል ናይለ ዝክረት፡ ምስል መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ መዓወነት እንዲ ገብኢት ለትነዘመት ሳምን ሸባብ አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ፡ ምን የም 28 አስክ የም 31 ጃንዋሪ፡ ክምሰልሁመ ሸባብ፡ ዳሽ ወሸቃለ ሕክመት ለሻረከው ዲቡ ወራታት ነዳፊት መዳነት እት የም 31 ጃንዋሪ ገብኢ እት ህሉ፡ እብ አቅሊም ወወጠንያይ ፈደሬሽን ለትነዘመ ብድራታት ኮበሪት እገር ወዐጀላት ህዩ ገብኢ ህሉ።

እብ ወጠንያይ ፈደሬሽን አተሌቲክስ ኤሪትሮፖል እት ክል-ሐል ለልትነዘም ብድረ ሰር-ማራቶን ምፍጋር-ጸሐይ አፍሪቃ፡ የም ዓመት አትለታት ሐምስ ደውለት በህለት ኤሪትሮፖል፡ ግብለት ሱዳን፡ ኡጋንዳ፡ ታንዛንያ ወኬንዩ እግል ልሻርኮ ክምቱ ለሐበረት አሰይደ ዘይነብ፡ ፍንጌ 6 ለአቅሊም

ለገብኢ ትልህያታት ኮበሪት-እገር ለዋው-በሐር፡ ብድራታት ሕግሌ ወጅላብ፡ ዕፌ ሰወር ውብዳዐት/ዛር፡ ሰሚናራት፡ ጃእዘት-ፈንቅል፡ በራምጅ አጀኒት ወጠምጠም አርዛቅ

በሐር፡ ክፋል ናይለ ዝክረት ክምቱ አፍሀመት። እምበል እሊ፡ ዕፌ ፈን፡ ዕፌ ዓዳት ሸዋሬዕ ዛር፡ ዳሳት መጅተማዕ ውበዕድ በራምጅ ክም ህለ አብርሀት።

ሰንዐፌ፡ ዲብ አሰረቶት ዴራይ ዐዋዲ አትፋዝያት ገብኢ

ዲብ ሐሰያት ምፍጋር ጽሓይ ምዴርየት ሰንዐፌ ዲብ ህለ እዳራት ደዋይሕ፡ ዲብ የም 4 ወ5 ፌብሩዋሪ ዲብ አሰረቶት ክሸቦ አዋልድ አንሳት ወህዳይ ሰነት አዳም ለኢበጽሐየ ለረከዘ አትፋዝያት ገብኢ።

ዲብ መሕበር መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤሪትሮፖል መስከላት ፈርዕ ዕላቃት ካርጅ ላተ መዐልመት እሙና ሳልሕ፡ ዲብ መሻክል ህዳይ ሰነት አዳም ለኢበጽሐየ፡ ናይ ዓፍየት ወዐቅል መሻክል ክሸቡ፡ ወመሻረከት ሙጅተማዕ እት አሰረቶቱ ወለገብኢ ጅህድ ለረከዘ ሸርሐ ሀበት።

ህተ፡ ለዐዋዲ ዴራይ ዲብ ገሌ ገሌ እዳራት ደዋይሕ እብ ስቱር ገብኢ ሰበት ህሉ፡ እንዲ ሰርተ ዐብ አንሳት ከም ተኣከትም እግል ትግባእ ዶር ሙጅተማዕ እብ ዓመት ወናይ አዋልድ አንሳት እብ

ፍንቲት እግል ልዕቤ ትላኬት። መስከላት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤሪትሮፖል አቅሊም ግብለት አሰይደ ሰናይት አፍወርቂ እብ ጀህተ፡ ዶር ወመሻረከት አንሳት ዲብ ናይ እቅትሳድ፡ ዓዳት፡ እጅትማዕየት ወሰያሰት መጃላት እግል ልዕቤ፡ ለገብኢ ጅህድ፡ ለትአትናይት ፍገሪት ርክብት ምኑ ክም ህሉት፡ ምናተ ዲብ አሰረቶት ዐዋዲ ዴራይ ጅህድ ትፋድ

ለጠልብ ቱለል ክም ህለ ሸርሐት። መሻርከት እብ ጀህተም፡ እም ዑፊት አሳስ ሙጅተማዕ ዑፋይ ሰበት ተ፡ ሐቅ አንሳይት ለከይድ ወዓፍየተ ለደርር መዋዲት አሰረቶት እብ ትወቀለት እግል ልክደም እቱ ክምቱ እንዲ አከደው፡ እብ ደረጀት ደገጊት ወእዳራት ደዋይሕ ለልትህየብ መሓደራት እብ ፈይሐት እግል ለአተላሌ ተሐሰበው።

ሰላላ መሓመድ አይፈራሕ

ሸርሐ ሱሕፊ

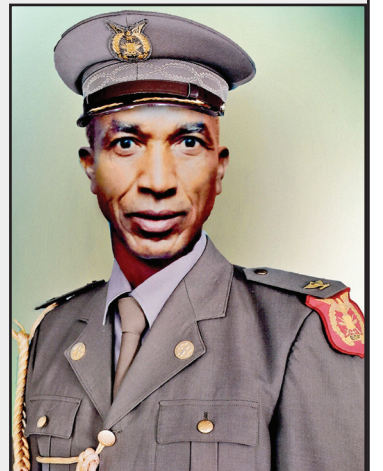
እብ ሀደፍ ስቱር ለትፈብረከት ሐሰት ወዚር ካርጅየት ኢትዮጵያ ድድ ኤሪትሮፖል ለቀደመዩ ሕሰይ ወአትካፋእ፡ እብ ሀደፍ ስቱር ለትፈብረከ፡ ጽበጡ ወአዋይት ምንኮር ለለአተልብል ቱ። ኤሪትሮፖል፡ ኣዚመ ምን ገብኢ ዲብ ክእነ ናይ ሕሰይ ዕምቦ-ዝላምቦ ከም ኢተኣቱ ወኢተኣሳውር እብ ደግማን ተኣከድ።

ውዝረት እዕላም
አስመሪ
9 ፌብሩዋሪ 2026

ከበር እስትሸሃድ

ሙናድል ገዲም- ኮሎኔል ተስፋብርሃን ባህልቢ (ወዲ ቐሺ)፡ ዲብ የም 17 ጃንዋሪ ዲብ 69ይት ሰነቱ እብ ሕግም ዲብ ሮሙ ኢጣልየ አስተሸህደ።

ዲብ ፌብሩዋሪ 1976 ዲብ ጀብህት ተሕሪር ኤሪትሮፖል ለአልተሐቀ ወሰነት 1987 ምስል ጀብህት ተሕሪር ኤሪትሮፖል ቅያደት ምግባይት(ሳግም) ዲብ ጀብህት ሸዕብየት ተሕሪር ኤሪትሮፖል ለትሐበሪ ሙናድል ተስፋብርሃን፡ ዲብ መደት ግድለ ሰላሕ ዲብ ዳሽ ቅታል፡ አስክ ደረጀት ሚርሓይ ከቲበት፡ ሐቅ ሕርየት ህዩ ዲብ ቅዋት ድፋዕ እብ ደረጀት ሚርሓይ ክፈል ዳሽ፡ ሸዐቡ ወወጡን እብ መትሰባል ለክድመ ምሔርባይቱ።

ሸሂድ ኮሎኔል ተስፋብርሃን ባህልቢ (ወዲ ቐሺ)፡ በዐል ፈራዕ ወአብ 2 ውላድ ቱ።

ዓደት ቀብሩ ህዩ የም 9 ፌብሩዋሪ አድሐ ዲብ መቅበረት ሹህደ አስመሪ ገብኢት።

ውዝረት ድፋዕ፡ እብ እስትሸሃድ ሙናድል ገዲም - ኮሎኔል ተስፋብርሃን ባህልቢ (ወዲ-ቐሺ) ሐዘነ ዲብ ትሸርሕ፡ እግል ዓይለቱ፡ ናይ ግድለ መልህያሙ ወመሻቂቱ “ኤማን ለሀበክም” ትብል።

ዐማር ሐርስ ሰነይ-ዐሊግድር፡ ጠለብ ዐዳጋታት ለአረኬ

ሐን መአሰስት ብቅል ወእንሱስ ኤሪትሮፖል ልትዐመር ለህለ ሐርስ ሰነይ-ዐሊግድር፡ ጠለብ ዐዳጋታት ከርስ ዲብ አታማም ለልትሐመድ ወቀይ ወዴ ክም ህለ ተሐበረ።

መመቅርሐይለ ሸቅል ሐርስ አሰይድ ዳዊት አብርሀ እትለ ሀበዩ ሐብሬ፡ ክም አተላላይ ናይለ ዲብ ሐን ከረም ዲብ ዐማር ሐርስ ለወድዩ ወራታት ርሒቱ፡ ሰነት እብ ግዲደ ዲብ 66 ሄክታር ሐምሌ ወፍሬታት እንዲ ዐመረ፡ አራንሺ፡ ሎቢን፡ ማንጉስ ወለትፈናተ ጅንስ ሐምሌ አስክ አስመሪ ክም ነድእ ወእብ ዐውል-ረከስ ክም ወዚዕ አፍሀመ።

መዋመጦር ዐማር ጀራዲን፡ ዲብ ተዋብ ወረሽዶት ንዋይ እህትማም ውቁል ክም ገብኢ ለሐበረ አሰይድ ዳዊት፡ እትለ መደት እለ ዝያድ 100 ረኣስ ምን አሐ ወሐድ 500 ረኣስ ምን አጣል ወአባጌዕ ክም ቦም፡ ዲብ ለትፈናተ ዐያድ ደያነት ህዩ እግል ሰገ ለገብኢ ንዋይ እግል መአሰሳት ሕክመት ክም ለአትዳሉ አትአመረ።

መመቅርሐይ ሸቅል ዐማር ሐርስ ሰነይ-ዐሊግድር አሰይድ ዳዊት አብርሀ ዲብ ደንጎቤ፡ ሐረሰቶት ምስል ዋወር ሐርስ እግል ልትአመር ወሰካንለ ድዋር አብካት ሸቅል እግል ልርከቦ ምን አግደ ሀደፎም ክምቱ እንዲ ሐበረ፡ ለበርናምጅ ሰኒ ገይሰ ክም ህለ አብርሀ።

ምን ሰብ-ምህነት ሐርስ ሻብ መሪሕ ጸሃዬ እብ ጀህተ፡ ዐማር ጀራዲን ወእንሱስ እብ ሕበር ገብኢ ሰበት ህሉ፡ ሀደፍ “ሙነት ቅዚት እግል ኩሉ ዲብ ኩሉ” እግል ልትኣከድ እብ ለትወቀለ ልትከደም ክም ህለ ሐበረ።

ውዛረት እዕላም፡ ናይ ሐል ጌማም ወናይለ መጽእ ስታት ሽቅል እጅትማዕ ሰርገለት

ውዛረት እዕላም፡ ናይ ሐል ጌማም በራምጅ ሽቅል ሰነት 2025 ወስታት ሽቅል ሰነት 2026 ለሀድግ እጅትማዕ ዲብ ዮም 5 ፊብርዋሪ ዲብ ቃዕት ሃገር- ሚድየ ወዳት።

ወዚር እዕላም አሰይድ የማኔ ገብረመስቀል፡ ዲብ ሰነት 2025 ለትሰርገለ በራምጅ፡ ለዐለ መሐለኪት፡ ወድዕፍ፡ እተ ክምሰልሁ-መ ስታት ሽቅል ሰነት 2026 ለከምክም እብ ዓላብ ለተለ ተቅሪር ፋይሕ ቀደመ።

እተ አተላላይ ወመትመም ናይለ ዲብ ሐልፊ ወርሕ ጃንዋሪ እብ ደረጃት አቅሳም ወአፍርዐት በሀለት አቅሳም ተለፍዝዮን፡ ፊደዮ፡ ሀንደሰት፡ ጀሪደት፡ ከደማት ካርጅ፡ አፍርዐት ውካለት አክባር፡ ቱክኖሎጂ ሐብሬ፡ እዳረት ወማልየት፡ ለገብአ እጅትማዕት ጌማም፡ ወዚር የማኔ 90 ምእታይት ናይለ ስታት ከም ትሰርገለ እንዴ ሽርሐ፡ ወራታት ቀበት ዐድ፡ ሓሰት መንጠቀት፡ ወዐለም፡ ወራታት ማሕበራይ ሚድየ፡ ዓያድ ወጠን ወደያናት፡ ማህረጃናት ዲብ ዐድ

ሳኢሊ ሂኖክ ተክለገርግሽ

ወካርጅ፡ በራምጅ መዳፍዐት ሽዐብ፡ በደሎት አላት ሳብት ወለልትሐረክ ስቱድዮታት ምን ‘ኤስ-ዲ’ በሀለት ወዳሐት ምግባይት ዲብ ‘ኤች-ዲ’ ውዳሐት ውቅል፡ ተዐዲል አግቡይ መራቀብት አፍሪዮት አንፋር ወበራምጅ፡ ወደጅተለት ወሳይቅ ምን ትሰርገለ በራምጅ ክምቱ ወድሐ።

ኢተማመት ኢቱን ለዐለ ተእሂል፡ ኢመትዐዳይ እርሳል እብ ተማሙ

ዲብ ‘ኤች-ዲ’፡ ኢሀለዮት ጌማም በራምጅ ዲብ እርሳል፡ ሕዳን መቅደረት አዳም ዲብ እብ ለትፈናተ ሀገጊት ወጠን ለልትቀደም በራምጅ፡ ምን አግደ መሐለኪት ወድዕፍ ክም ቶም አብርሀ።

ስታት ሽቅል ሰነት 2026 እብ ከሰለ ወዚር የማኔ፡ አወላይ ክፋል ናይለ ምን ሰነት 2026 አሰክ 2030 ለገይለ ናይ 5 ሰነት ስታት ስትራተጅ፡

ክምቱ እንዴ ሽርሐ፡ ጽብዋ ወበራምጅ ማሕበራይ ሚድየ፡ ተዐዲል በራምጅ፡ እንባተት አወላይ ገጽ አፍይሐት እርሳል ‘ኤፍ-ኤም’፡ ዲብ መዳይን መንደፈ፡ ደቀምሐሬ፡ ዐዲ- ቀይሕ ወሰንዕሬ፡ እብ ስታት ሰነት ለገይለ ፊራርታት እግል ልግባእ፡ ወተእሪክ ኤረትርየ እግል ለአትካፍእ ለገብአ ሐምላት በሊስ ካሬ ለሀህይብ በራምጅ ተውሲቅ፡ እብ ሰበት ጀራይም አባይ

ዲብ ሽዐብ ኤረትርየ ለሉካኔ ዲብ ክሉ ዲማታት አክባር አዳለዮት ወነሽር ከም ሽምል አብርሀ።

መሻርከት መክተብ ምግባይ ወአቃሊም ለለአትራክብ ሽቦት እግል ልትደቀብ፡ እት ወራት እዕላም ለለአትሐዜ አላት እብ አውለውያቱ እግል ልዳሌ ለልብል ወዲብ ፍዓልየት ስታት ለሰዴ ረአይ ቀደመው።

እድንያይት አምዕል ‘ክኪር ክሸቦ’፡ እብ ደረጃት ወጠን ዲብ ምዴርየት ጎኜ ትዘከር

እድንያይት አምዕል ‘ክኪር ክሸቦ’ - 6 ፊብርዋሪ “ክሸቦ አንሳት እት ሰነት 2030 እግል ልሰረት፡ ዳይም መትሰባል ወፊራሮ ለአትሐዜ” እብለ ትብል ስቅራት፡ እብ ደረጃት ወጠን ዲብ ምዴርየት ጎኜ ትዘከረት።

ዲብ አቅሊም ጋሽብርክ - ሙዲር ዓም ቅሰም ከደማት እጅትማዕየት አሰይድ ፍራንኮ ኮባብ እትለ ቀደመዩ ሽሬሕ፡ ፈዛዐት መጅተማዕ ዲብ ዐዋዲ ዴራይ እብ ዓመት ህዳይ ሰነት አዳም ለኢበጽሐየ ወክሸቦ ህዩ እብ ፍንቱይ እንዴ ትወቀሉ፡ ዲብ ዓፍየት አንሳት ለልአጀርየ መደረት እግል ትትከራዕ እትለ ገብእ ጅህድ፡ ፋዝዐት መሻረከት መጅተማዕ ወሰብ ሽርከት ምህመት ክምተ አትፋቀደ።

ዲብ ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት ሙዲር ፈሬዕ ደሐን

አጀኒት ወዳይለት አሰይድ ተሰፋ ሰለሞን እብ ጀሀቱ፡ ስቅራት ዮም ዓመት - ለአሰክ ሰነት 2030 ክሸቦ አንሳይት እግል ልሰረት እብ ደረጃት እዲን ይማም ፋግር እግሉ ለህለ ሀደፍ ለለአርኤ ክምቱ ሐቀለ ሽርሐ፡ እሊ እግል ልትአከድ ክል-መዋዋን ዶሩ እግል ሊዴ ክም ወጅብ ሽርሐ።

አዋጅ ዕልብ 158/2007 እብ መተንካብ፡ ክሸቦ ውበዕድ ዐዋዲ-ዴራይ ወለመድ እግል ልሰረት ልትከደም ክም ጸንሐ፡ አሰክ እላመ እብ ደረጃት ወጠን 17 ምዴርየት ሕር ምን ክሸቦ አንሳት ክም አወጀየ ለሐበረ አሰይድ ተሰፋ፡ ሰጅልት ለህሌት ዐውቴ እንዴ ተሐፈዘት እግል ለሐሰት ፍገራት እብ ሕበር እግል ልትከደም አትፋቀደ።

ኣክም አቅሊም ጋሽብርክ ሰፊር መሕሙድ ዐሊ ሕሩይ ህዩ፡ ዲብለ

አቅሊም ክልኤ-ምዴርየት ሌጠ ሕር ምን ክሸቦ ክም አወጀየ፡ እሊ ህዩ ልሳዕ ወቀይ-ትሩድ ክም ለአትሐዜ ለልአርኤ ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ መስኡሊን ዳሕዶት፡ መሓብር ወጠን፡ ሚርሐት ደያናት ወልጅነት

አሰራቶት ክሸቦ እብ ፈዛዐት እግል ልሻርኮ ተሐሰቡ።

መሻርከት ዲብ ደንጎብ፡ ክሸቦ ለለአመጽኡ መሻክል እንዴ ትፈህመ እግል ልሰረት ወደጉሰ እግል ዳፍየት ክም ከድሞ አከደው።

ለመናሰበት፡ ዕሬ ዓዳት ወፈን ለከምከመት ዐለት።

ስለ ፊብርዋሪ - እድንያይት አምዕል ‘ክኪር ክሸቦ’፡ እብ ደረጃት አቃሊም ወምዴርየትመ ክም ትዘከረት፡ ወካይል ኤሪን ሐበረው።

ዲብ ምዴርየት ሐልሐል፡ ተናዚም መሕበር ወጠን ሽባብ እግል ልተረድ ልትከደም ህለ

መክተብ መሕበር ወጠን ሽባብ ምዴርየት ሐልሐል፡ መትንዛሙ እግል ለአተርድ፡ እት ዮም 2 ፊብርዋሪ ዲብ ሴዕ እዳረት ዳሕየት ሕርያናት ልጃን ሽባብ-መሳኒት ወደ።

መስኡለ መክተብ ሻብ ዐብዱራሕማን ሐምድ፡ ለሀደፍ፡ ሽባብ እንዴ ትከምከመው ወትንዛሙ መትንፍዐትለ መሕበር ለክልቁ አብነት እግል ልግብእ ክምቱ ሽርሐ። ፈዛዐት ሰያሰት ሽባብ እግል

ትትወቀል፡ መቅደረት እጅትማዕየት ወእቅትሳድ ሽባብ እግል ትዕቤ፡ ክምሰልሁ-መ አፍሪዮት ሽባብ ግል ትትወቀል፡ ምንለ መሕበር እብ ለትወቀለ ለከድም ዲብ በራምጅ ክምቱ ህዩ አብርሀ።

መሻርከት እብ ተራቶም፡ አሰክ እለ አብነት ተእሂል ለኢረክበየ ደገጊት ወእዳራት ዳሕየት መትንፍዐት እግል ልግብእ፡ ክምሰልሁ-መ ዲብ ሐድረት ሐለት ለረከዘ መሐደራት እግል ልትከደም ዲብ ለልብል አራእ ቀደመው።

ዲብ ደንጎብ ሙዲር ምዴርየት ሐልሐል አሰይድ ግርማጽዮን አብርሀ ወካትብ ጀብህት ሽዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለትለ ምዴርየት አሰይድ ሰለይማን ዑመር፡ ቅድሮታት ሰያሰት፡ እቅትሳድ ወእጅትማዕየት ናይ ሽባብ እግል ልትወቀል ለገብእ ወራታት፡ አፍሪዮቶም እግል ልትወቀል ለሰዴ መጃል ለክልቅ ክምቱ እንዴ አሸረ፡ ሽባብ እት ሐን ዕዛል መሕበር እግል ልትንዝሞ አትፋቀደው።

እድንያይት

ክል አርቡዕ ለትጠብዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡

- መሐመድ እድሪስ

ሊይአውት ወአርተዖት

* ዘህረ ዐሊ

* ፋዋን አድም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)

ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡

ተለፎን፡163471-07588045

አትአመሮት፡

ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ጥበቃ ልጅንጤዕ ደሚር መጥታ

10^ይ ክፈለ

እያሱ፡ ፍክሩ ወሕሳባቱ ላሊ እንዴ አሉብል ወአምዕል ስድት ትዋጅሁ ወረሀየት እዋነ እንዴ አሉጸኧ፡ እት ክል በልሸም ክልኤ ዕንቲ፡ ሀንደገት ልቡ በደል እት አሰራር ደሙ ደም ትዛሬ፡ አክሰጃን እንዴ ትቀየረ ሻም ስለማዊት ልትመውን ለሀላ መሰሉ ዐለ። አክለ እሊ ተዋልል እሊ አትሓወረ ሀዩ፡ “አነ ወድ ሐጎስ! “ዐር ይብለክ ወጽመም፡ ውዲትክ ምነ ለእግለ ትፈቱ ፈታይትክ ጀርባ” ትብለኒ ለዐለት ሉሉ፡ እለ ለአዜ ራክበ ህሌኮተ” እት ልብል ፈቅደ ዐለ።

ምሴ ልግበእ ወፈጅር ዘብዋ አባይ አክራናቱ እት ለሀድር አክለ ሰምዐ ሀዩ፡ “እያሱ በዲሩ ክርን ከበሮ ህዳዩ ለልትጋረፍ ክርን ሀዲር አሰለሐት አባይ እግል ልስመዕ ልትቀሰብ” እት ልብል እብ ቀዳሚት በዐል ሻሙ ሉለ እት ልትዐስ እብ አከይ ብሶቱ ሀዩ፡ ደሚሩ ልትበአሱ ዐለ።

ሐቲ ነሃር ስለማዊት ምስሉ ትትሃጅክ እንዴ ዐለት አስክ ፈሲለተ እግል ተአቅብል እት ሳርሐ ምስል መደቲት እት ቅባለ አነነ ከንደግ ብሬኑ ተሀጃከው። ፈጅራተ ሰኒ ለዘት ሻሞም እግል ለአዳውሮ እግል ትምጽኡ ክምስልተ፡ ወእት ፈጅር ለእግሉ ናሰአት ምኑ ለዐለት ቅደር መላብሱ እግል ትሕጽብ ምዕዋን እግል ቲጊስ ክምስልቱ ዳይለ ፈጅር ሓሪት አሰለቱ። ፈጅአት ለክፍ ሞርታር ምን ጀሀት ወያኔ ትሰመዐት። እምብል ልቦም አስክለ ምኑ ጋይሳም ለዐለው ከንደግ ብሬን እት ልትባደሮ አቅበለው። ሰብሓን አላህ! እት ጌፍ ሞት ልትረክቡ በክት ክል ወክድ ክምስል ብድሆ፡ ወፍንቱይ በክት ልትርኤኩ። አርወሐቶም ዝምትት እት እንተ እንዴ እት ልሰዐው አቅበለው፡ ወለ ለክፍ ዐለ ሞርታር እት አካንለ ምብጣሮ ክምስል ሸወጠ፡ ለእቱ ዐለው ከንደግ ብሬን ጨበሉ ክሉ እት ረአሶም ትከዐ። ስለማዊት እት ተዐንበልብል እት ራሓብ ልብ እያሱ ትገፍተኦት። እግለ እግል ሞቶም ልኩፍ ለዐለ ሞርታር ክምስል በዐል ውዳይ ሰፊት ትረአዩ፡ እብ ሰበቡ ለእግለ ትትካጀል ለዐለት ሕርገዐት በዐል ሻሙ እያሱ እት እብ ሰበቡ በክት ረክበት። እት አድሕድ ገብአት ሀደሚቶሆም። ለምስሉም ዐለው ክልኦት መድፈዐጂ እበ ሓለቶም ሰኒ እት ልትፈከሮ። “አሰናይክም” እት ልቡሉም ህቶም ምስሉም ተሓቀፈው። እላመ ክምስል ፍርሰት (በክት) እንዴ ወደወ ዕንታቶም እገለ እት ምቀደመ ድፈዕ ሸጉር ለዐለ አልቃም እት ገንሐ እቡ፡ አልባቦም ለዘት ሻሙት አትዳወረ።

ላሊህ ምሴት ለሀ፡ ክምስል ክል ላሊ ቀደሚህ ለሐልፈዩ ላሊታት ወሐቀህ ለመጸአዩ እት እንተ እግለ ክልኦት ሰብ ሻማት ክምስል ሰኒን

ወድኒን እት እንተ ሓለፈው። ሐቆ ጽቤሕ ምድር ስለማዊት ሐጺብ ልባስ እያሱ ሓሰበት ሰበት ዐለት ገጸ ክምስል ሐጽበት፡ አስክ ቃእድ ፈሲለተ እንዴ ቀንጽት፡ “ሰኒ ሚዩ ይ ዐርኮከባይ” ሐቆለ ቱሉ። እግል ትሕጽብ ምዕዋን እግል ቲጊስ እጃዘት ትሰአለቱ። ዐርኮከባይ እግለ ራዩም ሻብላህ እት ክፋፋ እት ለውሽ፡ “መርሐበ ሰላም፡ እንቲ ከአፎ ትመዩኪ? እሊ ገጽኪ ሀዩ፡ አፎ ክምእኒ ገብአ ሳክበት ይእንቲ ገብእ? ዋርድዮት እት መጅሙዐትኩም ሐዳም ኢትሀሉ? ሚ ፋትዮት ህሌኪ? ፍቲመ ሸባብ ኢኮን እንትም፡ ወፈቲኪ ቱ ወትፈቲ” እት ልብል ክመ ከበር ህለ እሉ፡ ሰአለዩ።

ስለማዊት እበ ሐሊብ መጢቅ መስል አፋታዩ እት ተአትባርህ እግሉ፡ እብ ደሚረ ለዘት ሻማት እያሱ ትትፋቀድ ዐለት። እንዴ አትዋረሰት ሀዩ፡ “ዐርኮከባይ እንተ ረአይ ብክ ገብእ፡ ሚ ሲርዳይ እንተ ኮንዶእ!? ወለትክ ሰላም ግድም ለህሌት እግለ አዜ ምንክ ኢትሰትረ። እት ሐንቲክ ሰበት ህሌት፡ አካን እምዬ ወአቡዬ እንተ ህሌክ እት። እት ተማስ ሻማት አትዮት ህሌኩ። ምን ረቢ ከልቂኒ እት ፋቲያም እንዴ እትሰሐቅ ዐልኩ፡ አዜ እት ልብዬ ሹዐር ሻም እያሱ ትሐደርኩ። ክምስለ እግለ ትርኤኒ ሀዩ፡ ሰካብ ሐዱ ወብዘሐ ቅሳን ክልኤ ዕንቼ ትፈንተ። ሰካብ ወአነ አድሕድ ምን ንትበሬ ሳምን እድውርት ህሌኩ። ዕርፍ ወራሐት አነ ወህተን እት ክልኦት ሞዳይ ትጋብኦኩ። እንተ ሰአልክ የምክን እግል ሀርጅ ወሰሓቅ ገብእ፡ አነ ሳኪን እለ ትመስል ህሌት ሓለቼ ወለ እግለ ኢደገምኮ እክ ትርእየ ህሌክ እት አርወሐቼ” ቲሉ።

ዐርኮከባይ ለእግሉ ለአሰር ዐለ ክፋፍ እዴሁ ምኑ እንዴ ኢበልሱ ምን መዳግም ስለማዊት ገርቡ ሸዕሊለት ረሐመት ዓርገቱ ምኑ እት እንተ፡ እብ ደሚሩ እግል ወያኔ ወለአከይ ስታቶም መክሩህ ረግመ። እንዴ አትለ ሀዩ ክም እኒ ቤለዩ፡ “አቤ! ሰላማዊት ወለቼ፡ እግል ትፍተይ ወትትፈተይ ሐቅኪ ቲ፡ ክምስል ክሉ ወድ ሚን አደሚ፡ ዮም ወክድ ህዳይኩም ወሻማትክም ወሕጻይክም ቱ ለዐለ። ሳኪን ክምስለ እግለ ትርኤኒ ህሌኪ፡ መስኩበትነ ላለሕምርን፡ ሰፊትነ ለኢተአስክቦም፡ መክረሃም ግዋሬ፡ ህዳይን ወለውቀትነ እት መእከይ፡ ወዐማርነ እት ደማር፡ እግል ልቀይሮ ላሊ ወአምዕል ፍተን ወአከይድስ ላልሐብኮ ሰበት ረከብነ መስኩበነ ክደን ገብእ፡ ወጎማትነ ትጨዌት። ውሉድ ወዋልዳይ ምስል እንዴ ትገሰው እብ መስተቅበል ፈጅር እግል ኢልሕሰቦ ሸባብ እት ጅላብ ሀለዮት ወጠን ገብኦኩ። ለእግለ ሐዜክ ወትሸነሀክ ሐቆ እግለ እግል

ትዴ ኢቀደርክ ሸንሂትክ ወእንተ በበይንክም ህሌኩም በሀለት ቲ። እለ ሐቆ ገብአት ለአማን ሰብር እግል ቲደይ እትፋኔኪ፡ በዐል ሰብር ዕውት ቱ! ወመቅጠን እግል ቲደይ እመክረኪ በዐል ሻማት ገበዩ አሰቡር ቲ፡ ወተዋልሉ ሕቡሉክ። ሰዳይቼ ሀዩ፡ እግልኪ ወእግል እያሱ እት ምራድክም ምንዲ ተአበጽሕ እብ ቅደረቼ እግልክም ሰዳይት ለእቤለ ይእምሕክ ምንክም” ሐቆለ ቤለዩ። ለክፍ አሰለሐት ሰበት ትሰምዐ እት እትመቀደሙ በዋሮ ለዐለው ክንደግ ምስሉም አተው።

ትዕግስቲ ፈሲለተ በነ ሰበት ገብአት እት ፈሲለት ስለማዊት እንዴ መጸአት፡ አስክለ ህተ ምስል ዐርኮከባይ ትበዋር እቲ ለዐለት ወክድ ተአቀምቶም ዐለት። እለ ነሃር እለ ንዛም ወያኔ እብ ጀብሀት መርብ ሴቲት ወእብ ፍንቱይ እብ ጀብሀት እግሪ መእከል ጸርነ ሐርብ ህሩስ ሰበት ዐለ፡ ምን ደፋዓት ዛልአንበስ ራድኢት እግል ኢትትምጸእ ለፈጅር ጽብሕ ምድር

አንበተዩ ራጅማት አሰለሐት ክቡድ አስክ ላሊ ሓሪት ተዐይር እንዴ ኢለአትካርም ለሸብሃት ሸማሉ ባሩድ ወደዩ። አርድ ወሰመ እት ጀብሀት ዛልአንበስ እንጮጭሓይ ጸሓይ እንዴ ኢልትርኤ፡ ሰፍዋ አመቅረብ ተለው ወደ። ብለዕ ኢኮን ወሰታይ ረአይ ኢኮን ወአኖካይ እብ ዕሳስ አሰለሐት ክሉ ለድዋር ጨበል ርኽቦ ገብኤ። ስለማዊት እለ አምዕል እለ ጊሰት ምዕዋን ኢረክበት ወበክት ሸበት እያሱ፡ ክልኤ ዕንተ እግለ ምስል እያሱ ትትሃጅክ እቲ ለዐለት ከንደግ በክት አተቅባል እግል ለሀበ እት ተአጀብሸሐዋኒትመ ክምስል ባብ ፈረጅ ትትርኤ። ልበ ምስሉ እት ለዐርግ ወልትከሬ እብ ኢምራደ ሀደይ ወዴት ክሰብር ደቅበት።

እያሱ ሀዩ፡ እምበል መትሀጋኑ ምን ገብእ ደለዩ እት ሚ ሓለት ክምስል ዐለ!? ምሴት ቀዳሚት ስለማዊት ምኑ

አስክ ሰርዮተ ክምስል ጌሰት፡ ሰርዮት እያሱ “ትከማከዋ” ላልብል ሻፍግ አማውር ህቱ ዔረዩ። ክል ምርት ከማን ወገለብ እንዴ ኢልትወለብ ዝናሩ እንዴ ሰደ ብርንቶ ገብእ እግለ ሻፍግ ወምህለት ለኢለሀይብ አማውር ዐስከሪ ልለቤ።

ቃእድ ሰርዮት ከረ እያሱ ወዲ ክብርም እት መቀደመ ሰርዮት እንዴ በዋረ፡ “ከበገ! ክሊነ ምን ድፈዕ ትከማከምነ ማሚ? ጽዋርነ ምን እብረት አስክ መድፈዕ ንጋንሐ። ብራሾ፡ ቀናብል ክፋፍ፡ መናዱቅ፡ ዋለግ፡ ክምስልሁመ መስተይ፡ ወጋራነ” ሐቆለ ቤሉ፡ እንዴ አትሉ፡ “ሕሙም እግል ኢለህሌ?” ትሰለ አዜመ ወድ ክብርም።

ወዲ ክብርም መደቲት ሐቆለ ጸንሐ፡ እግለ ስለስ ቃደትለ ፈሳይል ትጣወዮም። ክልኦት ነፈር በዲር እት ካልእ መዐረክት ዝቡጣም ለዐለው፡ ኖሶም እንዴ ኢነቅሞ ለቃደተ ፈሳይሉም “ ተክሌ ወድ

እስማዒል እብለ ፍገሮ” ትበሀለው። ወዲ ክብርም እግለ ጋሽ ክፋፋ እት ሰድድ፡ “ሕሙም አለብነ ትበው?” እት ልብል ትሰአለዮም። “አይወ” ላልብል በሊስ እብ ክርን ድህርት ትሰመዐት። እያሱ እሊ እት ልትበህል፡ ህቱ እት ሸንጠት ብሬኑ ለአምሀድን ምንመ ዐለ፡ “እግል ስለማዊት እት ሰላመት እንዴ እበሉ፡ እግል እምጸእ ገብእ?” ለልብል ሾሸረት ደሚር ትሶረነት እቲ ወሐሬ እብ ሚ ልብለኩ ናይ በዐል እዲነ ትም ቤለ ምኖም። እሊ አማውር እሊ አክል አሕድ ሳዐት 8፡00 ናይ ምሴት ማጽእ ለዐለ። ሰርዮት ከረ ዐርኮከባይ ወስለማዊትመ እግለ ካልኦይት ሰርዮት ወዲ ክብርም ለዐለው እቲ ድፈዕ እግል ልጽበጦ እንዴ ትበሀለ

ክምነ በዲር ልትመዮው እቲ ለዐለው ሰዋትር እግል ለትመጠጠው አማውር መጽአዮም። እሊ ተዋልል እሊ ዐርኮከባይ ወቃደት መጃምዑ አምራሙ እት እንቶም ሙያም ዐለው። ላመ ኢትከይን መሰንዩት አማነ ላተ ትዕግስቲ ካልኦይት ሰርዮት ከረ እያሱ ለዐለው እት ፍግረተ ምን ድፈዕ አምረተ ዐለት። እብ ደሚረ ሀዩ እት መሻቀላት ካርህ ሰበት ዐለ፡ ክሉ ለተዋልል፡ መሰንዩተ ስለማዊት ሰመዐቱ ምንዲ ትገብእ ደሐን ወሰላመት አርወሐተ እንዴ ኢትደሉ፡ እብ እያሱ መሻቀላተ ክምስል ልትመክረህ ኢበደ ምነ ከእበ ትም ሐሬት ምክ።

ስለማዊት እብ ከያለ ዶልተ ከደብር ምርት፡ ወሻባይት ሐቲ እት ፈግር፡ እያሱ ምስል ሐይሊሆም ብሬኑ እንዴ ትሆገለ ምን ድፈዕ እት አምበሰተ ገለበ ተዐደው ወሐር እብ ምግኦ እብ ክኒን ቅኒቶ አስክለ ኢትሀምድ እሳት ክምስል ሞጅ በሐር ትያፌ እት ለዐለት እግሪ መሽል፡ አሕድ እት ልትባደሮ ሄበቢት ገብአው። እግል ስለስ ወአርበዕ ላሊ ወአምዕል እሳት ሰገ ወድ ሚን አደሚ እት ትትገረር፡ ወያኔ አዳም እት ደግል እት፡ ፍራስ ኤርትራዩን ሀዩ እግል ዲመ ላልትዘከር ታእሪክ ሸቁ እት ለዐለው መዐረክት እት እንተ ዐለት።

እያሱ ክምስል ክል በጼሕ መንደላይ እት ዕምር ሸባብ ላልተምነዩ፡ ለእግል ዲመ ሐማህ ትግበእ ልተምነዩ ለዐለ ስለማዊት እንዴ ኢልትረሰዕ፡ እግለ ምን ቅባል እብ ክርን መዳፈዕ ወባነ አሰለሐት ምን ረዩም ታበዐ ለዐለ መዐረክት እበ እንዴ ኢልብህጅ አጊድ እት እንዴ ሻረኩ ለእግለ ፈቲ ስለማዊት እት ዕለብ ፈጋይር እግል ልብጸሕቱ ልተምነ ለዐለ።

ጽብሕ ምድር ስለማዊት ምስል ቃእድ ፈሲለተ ለዐለ ዐርኮከባይ እብ መስጢር ልበ እት ዳግም እግሉ፡ ለወክድ ለሀይ እያሱ እት እት ጀብሀት እግሪ መእከል ልትሓረቦ ለዐለው ፍራስ ምስሉም እንዴ ትሓበረ፡ ዕን ገለቡ እግል ትንሸን (ሬሽኖት) እት ጨቅመ፡ መሸህዲቶ እዴ ማኑ እግል ዝናድ ብሬኑ እት ልስሕብ እብ፡ እግል ጂሽ ዌረት ክምስል ጠፍ ለአትዋዲቆም ዐለ። እበለ ሀዩ፡ ሐርብ ዌረት ፍሬሁ ጨበል ርምቦ፡ እግል ልግበእ፡ ወፍገራቱ ክጅላን ወክሳር አዳም ወንዋት እንዴ ገብኦ፡ እዲነ እብ ግዲደ እብ መዐፊይት ተልፍዝዮናት እት ተዐፍዩ፡ (ያለ ብልዐፎ!!) አበለ።

ተዋልለ ሐርብ ለሀይ ሀዩ፡ እት ተእርክ ዐጃይብ ፍርሰት ሚሒርበት ፍራስ ቅዋት ድፈዕ ኤረትርዩ እብ ፍንቱይ ሕፋዝ እት ዐጃይቦታት አግማም ኤርትራይ መዋጥን እኩብ ሀለ።

ፈዳቢያም ሙደርሲን ወዋልዴን፡ ሙስተቅበል ደረሳይ ለሐድዶ

ሙስወር፡ አቤል በረኸት

እት ሐልፈ. ቀይም አስክ አቅሊም ግብለት ምዴርየት ዐዲኳለ እንዴ ተሐረክነ ሓለት ደረሰ መድረሱት ካልኣይ ደረጃት ዐዲኳለ ሚ ትመሰል ሀሌት ክም ሰአልኩ፡ አርባዕ ፈዳቢያም ደረሰ እግል ነኡትሃጌ ሐብሬ ረከብነ። ክምሰለ ደረሰ ለወዴሁ ህድግ እሊ ለተሌቱ፡ ቅራኡት በኪተት።

ደረሳይ ሰለሙን ፍቅሬማርያም ምን ምዴርየት ዐዲ ኳለ ደረሰይ 11 ፊልል ዕለም መድረሱት ካልኣይ ደረጃት ዐዲኳለ፡ እት ሰነት 2006 ማዮ ትወለደ። ምን ሰልፍ ዲብ መድረሱት እህትማም ክም ዐለ እግሉ ወብዙሕ ዛክር ክም ዐለ ዝያድ ህዩ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ምን 9ይ አክሰ 11 ፊልል ለህለ ምን ለዐለዩ ዝያድ ወሰከ ዲቡ። ምን ሳብዓይ ፊልል ህዩ ጃኢዘት እት ነሰእ ለኣተላሌ ህለ። መኣንብታይት ደረጃት ህዩ ዲብ መድረሱት ሰመዋ፡ ምግባይ ደረጃት ማይ ላፎ ወክደ ካልኣይ ደረጃት ዲብ መድረሱት ካልኣይ ደረጃት ዐዲ ኳለ ለኣተላሌ ህለ።

አግቡይ ዛክር ክኣፎ ልትነፋዕ ክም ሰአልናሁ፡ “ለእትነፋዕ አቡ አግቡይ ሕፍዝ፡ ክቡድ አግቡይ ዛክር እንዴ ኢጉብእ፡ ነቲጀት እንዴ ጨመምቲ፡ ለእዛክር። እብ ፍንቱይ ህዩ ሕኔት በዶንዩ እንዴ ገብኣት እዛክር፡ ብዕዳም ምስሉም እንዴ እትፋህም ዶል እዛክር ዝያድ ልትፋህመኒ ወእጸብዋ። እግል ደረሰ ህዩ እሊ አግቡይ መጃምዕ እንዴ ትካፊልክ ለጉብእ ዛክር ሰነ ሰበት ቱ ነቲጀቱ ዓባዩ ክምተ እግል አክድ እሉም እፈቱ። እግልሚ እብ ሕበር ናቅሽ እት ህሌክ እግል ለአፍህመክ ወተአፍህም ጅህድ ሰበት ትወዴ ህዩ ዝያድ እንዴ ተአምር ወትፍህም እግል ቲጊሰ ሰዴክ” ልብል።

ዶር ዋልዴን ፈዳቢ ደረሳይ እግል ልግባእ ከኣፎ ክም ሰድዎ እት ሸርሕ፡ “ዶር ዋልዴን ዲብ መድረሱት ኣነነ ሰነ ምህምተ። ዐጃ ህዩ እግልዩ ብዝሕት ሰዳይት ቶም ለወዱ እግልዩ። አቡዩ ህለ እምዩ ህሌት ወለ ኣብዕብዩ፡ አቦቹ ህለው ህቶም ህዩ ኩሎም ብዝሕት ሰዳይት ቶም ለወዱ እግልዩ። አቡዩ እግል ናሱ መምህር ሰበት ገብኣ አሰር መሳኒት ባድያም እግል ይእብዴ ክልዶል ምስል መን ክም እገይሰ መታበዕት ቱ ለወዴ እግልዩ። ኣነ ህዩ ብክር እግል ዋልዴንዩ ኣነ፡ አሰርዩ ለህለው ሐውዩ ለምር ዲብ ምህንት እህትማም ለቡ ወለብዕዳም ንኣይሸቶም ነቲጀቶም ምን ኣዜ ወሐር ለትትርኤ ተ።

ደረሳይት ማርተ ሀብቶም ትትበህል ዲብ ወሬሕ 11-2008 ዲብ መዳነት ዐዲኳለ ትወለደት ወዐቤት። አቡህ ህዩ መምህር ሰበትቱ ምን ንእሻቱ ዲብ ተዕሊም እህትማም እንዴ ወዴ ለቀንጸት። ወለት 6 ሰነት እንዴ ህሌት ህዩ ዲብ መኣንብታይት መድረሱት ዐዲኳለ አወላይ ፊልል አሰብዴት። ምን 2ይ አስክ 5ይ ህዩ ምን አወላይ አስክ ካልኣይ ደረጃት ጃኢዘት ናይ መድረሱት እብ ካምለ ምን ለህለው ሰነ እንዴ

ትነሰእ አተላሌት። ምግባይ ደረጃት ዲብ መድረሱት ማይ ላፎ ተዐዴት። ምን 6ይ አስክ 8ይ ህዩ ናይ ዩኒት ጃኢዘት እት ነሰእ አተመመት። ዲብ ጀነራል ህዩ 90.8 እንዴ አምጽኣት ዲብ ካልኣይ ደረጃት ሐልፈት ወዲብ መድረሱት ካልኣይት ደረጃት ዐዲ ኳለ እንዴ ኣቱት ዲብ 9ይ ህዩ እብ 94 ኑቅጠት አወላይት፡ ዲብ 10ይ እብ 95 ኑቅጠት አወላይት እንዴ ገብኣት ሐልፈት ወእብ ሰነ ተኣተላሌ ህሌት።

እለ ነቲጀት እለ እግል ትሰጅል ለወዴቱ ጅህድ እት ሸርሕ፡ “ሰልፍ ክእኒ እግል እግባእ ለሰዴተኒ ዋልዳይቹ አሰይደ አስመረት ኢያቤ ሐምድ። እግልሚ ሰልፍ መድረሱት ኣነብት እንዴ ህሌት መድረሱት እፈቱ የዐልኮኒ። እምዩ ላኪን ዲብ መድረሱት እንዴ ወዐልት ክም አቅበልኮ ሚ ደረሰኪ ሚ ወዴኪ እንዴ ትቤ ኩሉ ለእደርሱ ለወዐልት ትርእዩ ወትፈትሹ፡ ወእብ ፈድለ ለኣብዩ ለዐልት መድረሱት እንዴ እፈትዩ ግሰኩ። ዲብ አወላይት ሰነት ህዩ 5ይ ፈገርኩ። እግልሚ 5ይት ፈግሪ አህ አወላይት ኢፈገርኪ ኣዜ ጃኢዘት ኢትትሆዩ፡ አወላይት ፈገርኪ ምንገብእ ሌግቱ ጃኢዘት እግል ትትሆቤ ለትቀድሪ ቤለተኒ። በጋ ጃኢዘት እግል እንሳእ ሚ እግል ኢዴ ህለ እዩ እቤለ ወህተ “ለደረሰክዩ እንዴ መጽኣኪ እግል ትድጌሙ ህለ እግልኪ ወመምህር እንዴ ለአደርሰ ትም እንዴ ትበይ እግል ትሰምዲ ህለ እግልኪ” ቤለተኒ። ሐቆ እለ ዲብ ካልኣይ ፊልል 1ይት ፈገርኮ ወጃኢዘት ነሰኣኩ። አቡዩ ህዩ ዲብለ መጽኣ እቱ ወክድ ምን ለአደርሰ እቱ ለዐለ መዳርሰ ማይ ምኔ ወዓረዘ አክለ መጽኣ ለአፍህመኒ ዐለ።

ወክድ ከኣፎ ተኣስተፊድ ምኑ እት ወደሕ ህዩ ደረሳይት ማርተ ሀብቶም፡ “ዲብ ቤት ብዙሕ ለልኣትዕብ ሸቅል አለብዩኒ። እግልሚ ነኣይሸ ሐውዩ ህለው ምስል እብ ሕበርቱ ሕጻን ወወለት እምበል ፈናታይ፡ ሕጻን ለሸቅዩ ወለት ሸቅዩ ወወለት ለትሸቅዩ ሕጻን ክም ሸቅዩ

ደረሳይት ማርተ ሀብቶም

እንዴ ወደውቱ ዋልዴን ለረበውኑ። ክልነ ህዩ ሰለሰ ሐው ሕነ ምር ሕጻን ወክልኤ ወለት። ሰበት እሊ ወክድ ሰበት ብነ ሰልፍ እግል ሕሰት እንግሊዝ ወሕሳብ ለዐበ ወክድ ነሀይብ ወብዕድመ ክመ ለልኣትሐዝዩ ወክድ እት ነሀይብ እንዛክር” ትብል። እምም ህዩ ምን ኪን ሸቅል ቤት ዲብ ሸቅል ድኳን ሰበት ትትፈረር ዲብ ተርፈ ወክድም እምም ክም ሰዱ ደረሳይት ማርተ ትወዴሕ።

ክም መስል ዲብ እሊ እግል ትብጸሕ ዲብ መድረሱት ኣነኖም ዐባይተ ለትብሎም ህዩ መምህር ናትናኤል ናይ ፊዚክስ ወመህምር አብርሃም ናይ ሕሳብ ቶም። “እሎም መምህራን እሎም ወለ ዲብ ፊልል እምበል ሸቀላት እግል እሸቁ ለአግቡይ አድራሶም ወጅህዶም ሰነ ሰበት ቱ፡ ኣነኖም ምስተወ እግል እብጸሕ ዛይደት እቹ ተ” ትብል።

ደረሳይት ኤሚሎስ ሰለሙን ዲብ ዐዲ ኳለ ሰነት 2007 ትወለደት። መኣንብታይት ህዩ ዲብ መድረሱት ዐዲኳለ ሳልሳይ ደረጃት እት ፈግር አትመመት። ምኑ ዲብ ምግባይ ደረጃት መድረሱት ራህወ ኣቱት ዲብ እሊመ ክም ሳልሳይ ደረጃት እት ፈግር መድረሱት እንዴ አትመመት እምትሓን ጀነራል እንዴ ሻረከት ዲብ ካልኣይ ደረጃት መድረሱት ዐዲኳለ

ደረሳይ ሰለሙን ፊቅረማርያም

ሐልፈት ወዲብ እሊመ ነቲጀተ ሰኔት እት ሰጅል ዲብ 11 ፊልል ዕለም ነሰእ ህሌት።

ፈዳቢት እግል ትግባእ ለሰደዩ ምንቱ ክም እንቤለ፡ “እምዩ ተ ህተ መድረሱት ዲብ ሳብዓይ ፊልል አብጠረት ኣነ ህዩ ክምስህል እግል ይእግባእ እግል እፈድብ ክልዶል ጅህድ ሰበት ትወዴ ዲብዩ፡ አናመ ፈዳቢት እግል እግባእ ቀደርኩ። እሊ እብል እት ህሌት እብ መድረሱት ፈዳቢያም አዳም ዶል ትርኤ እምዩ ክምስህልም እግል እግባእ ወእንዴ ፈደብኮ እግል ትርኤኡቱ ክልዶል

ሕሳብ ወሕልመ፡ እሊቱ ህዩ እግልዩ ጸር ለለኣረፈዐ።

አግቡይ ሕፍዝ ለእግሉ ትወዴ ክም ትሰአልናሁ፡ “ኣነ ብዙሕ ሕፍዝ ይእወዴኒ ሐለቹ ዲብ ሙደርሰ እንዴ ለአደርሰ መታበዕት ወሰኒ እንዴ ወዴክ ፍህመት ወጽብጠት ሌግተ። ምስለ ህዩ ለዲብ መድረሱት ለደረሰክወ ቤት እንዴ ግሰኮ ሸወዩ እግሉ እደጋግም ምኑ ወኪን ለእትነፋዕ እቡ አግቡይ ኢህላኒ” ትብል። ህተ ለትፈትዩ ሕሰት ህዩ ኪሚስትሪ ተ እግልሚ ትፈትዩ እት ሸርሕ ህዩ፡ “ኣቃርብዩ እብ ኪማእያት ለኣትመመው ሰበት ህለው አናመ ክምስህልም እግል እግባእ ሰበት ሐዜቱ” ትብል። ዲብ ሙስተቅበል ህዩ መምህር እበ

ደረሳይ ኢሚሎስ ሰለሙን

ለትፈትዩ መጃል እግል ትግባእቱ ለትተምኒ።

ደረሳይ ኢሚሎስ ሰለሙን 13 ኖቨምበር 2007 ዲብ ዐዲ ኳለ ትወለደ ወዐቤ። መኣንብታይት ወምግባይት ደረጃት ዲብ ዐዲኳለ መድረሱት ሰመዋ ደርሰ ዲብ ጀነራል ህዩ 89.8 አምጽኣ። ኣዜ ካልኣይ ደረጃት ዲብ መድረሱት ካልኣይ ደረጃት ዐዲኳለ 11 ፊልል ዕለም ደርሰ ህለ። ዲብ 9ይ ፊልል ሳልሳይ ደረጃት ፈግረ ዲብ 10ይ ህዩ ምስል ካልኣይ ካልኣይ ወሳልሳይ እንዴ ገብኣ ተወተው። ዲብ ብጋሰት ብዙሕ ዲብ ጃኢዘት ባጽሕ ምንመ የዐለ፡ ምን ምግባይ ደረጃት ላኪን አስክ እለ ጃኢዘት እንዴ ነሰኣቱ ለኣተላሌ ለህለ። እሊ ህዩ ተእሲር ናይ ዋልዳዩ ክምቱ ሸርሕ። ዋልዳዩ ሰለሙን “ኣነ ኣዜቱ ሰዳይት ለእወዴ እግልክ እንዲኢትን ዲብ ሙስተቅበል ክልዶል ምንዩ እግል ትጸበር አለብኩኒ ሐለትክ ዲብ ኣክትብት ፈተሾት ወምን ሙደርሰክ ለልትሆብክ ሓብሬ ኣክቦት ወራጀየትቱ ለልኣኸሐክ” እት ልብል ገምዩ ክም ዐለ ለኣኩ።

ኢሚሎስ ሰለሙን እብ ዝያድ ለልኣደሚዕ እቱ ብዙሕ ሸቅል ምንመ

ደረሳይት ኤልሃ ሸሻይ

መልክ ዝያድ ላኪን እምበል ተዕሊም ኩሉ ክም ኢልትበጸሕቱ ለሸርሕ። ከሚቱ ለብዙሕ ትሸቁ ዲቡ እግል ኒበሉ ምን ሂጋሁ ገበይ ረከብክ ህቱ፡ “ኤልክትሪካል እንጅነሪን እብ ዝያድ ዲቡ ኣትሐረክ። ዲብ ምህሆ ወሰናዕት ህዩ እሻርክ። መምህርዩ ናትናኤል ህዩ እግል ለእሸቅዩ ለሰዴኒ ዲብ መክተባት ለህለ ኣክትብት ለአሰእለኒ ወእግሉ እንዴ ርኤኮ ህዩ ዲብ ቤቹ ኩሉ እጅራርብ። እሊ ምን 6ይ ፊልል ናይ ባትሪ እንዴ ሸቁኩም ምጽኡ ክም ትበህልነ ምን ምስልየ ለዐለው ከኣፎቱ ሰልቢ ወእጃቢ ምኑ ክም ነሰኣኮ ለትፈናተ ምን ለትሰከሬ ረዋዲ ወብዕድ ዲናምታት እት ኣነክብ ወዲብ እወሰክ እቱ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ለሸቁክወ ራድዮ ኤፍኤም ናይ ኤረትርየ ወብዕድ ለተመጽኦ፡ ካልኣይት ህዩ ሳምባዲን (በግርየት) ወአግቡይ ሸቅለ ለልርኤ መምርሕ፡ እለ እግል እሸቁ ለሐሰብኩት ዲብ እለ ምዴርየትን እብ ፍንቱይ ህዩ ዲብ ረዩም ባኮት ናይ መብረህት መሻክል ሰበት ህለ እግሉ እግል አርሀዮቱ። እሊ ባትሪ እሊ ቻርጅ ኖስኖሱ ለወዴቱ። አስክ እለ ህዩ ለትፈናተ 6 ምህታት ሻቂ ህሌት” ልብል። እብ ተርተረት ህዩ፡ 1.ራድዮ ኤፍኤም 2. ሳምባዲን መብረሃት ለትህይብ ወእብ ኖስኖሱ ቻርጅ ለትወዴ 3. ርቦት እግል ኣነኖት ሻሂ ክም እስትቅባል ለከድም ወለ ተርፈ ህዩ ለዐለ እግሉ ዲብ ጠወርት ልትነፋዕ እቡ ለህለ ንኣይሸ ንኣይሸ ቱ ልብል።

ዲብ ሙስተቅበል ለህለ እግሉ በራምጅ “መቶር እንቡት ህሌት ወደረጃት ሰር ባጽሕ ህሌት እብ ሐቱ ዲናም እንዴ ወዴኮ ከህረበት ለትህይብ ተ። ካልኣይት ዲብ ተሚም ለህሌት ህዩ ናይ ዕጩ ወሐጺን መቅረጫት ተ” ልብል። ሰበት እሊ መምህር ወዋልዴን ፈዳቢያም፡ ገበይ ሙስተቅበል ደረሳይ ለልሐድዶ ክም ቶም ኩሎም እሎም ለኣትሃጌን ፈዳቢያም ደረሰ ለልኣኩደ አማን ተ።

5^ይ ክፋል

• መፈወድዮት መዋሰላት

ቅዋት ሸዕብዩ ዲብ ሐርብ ዐሳባት ለአትጋይስ እቱ ለዐለ ናይ ሰልፍ መርሐለት ግድሉ፡ ምሒርበት ለኬደዉ ምድር አሰሮም እግል ኢልትአመር እንዴ ለአትማሱሉ ወለአትባድዉ ልሄሮ ዐለው። ለመርሐለት ለሀ እንዴ ተሐለፈት ጀብሀት ሸዕብዩት ዲብ ሳሕል ድጌ ሳብት ሐቀለ አሰሰ፡ እብ መቅደረት አዳም ወንዋት እት ልትቀደም ክምሰል ጌሱ፡ አተወሮት መዋሰላት ሰኒ ምህም ገብኢ። እግል ተጠውር መዋሰላት አግደ ላተ ብንዩት ትሕትዮት ህዩ ሸቅዮት አግቡይ ተ። ክምሰል ቀደም እለ ለትሸርሐ፡ ሐቀ 1975 ምን ወአሰክ ዲብ ቀበት ሳሕል ወሶዳን፡ እተ ክምሰልሁ ህዩ፡ ምን ሳሕል አሰክ ሰሚናዊ ባሕሪ ለነሰእ አግቡይ ሰበት ትሸቀ፡ ለዴሽ ሸዐቢ እግል ሰልፍ ዶል ለሰልበዩን ሰለሰ ዐረብዮት እብሊ አግቡይ እለ መምተለካት እግል ልጎርተ አንበተዩ። አሳሰ ተጠውር መዋሰላት ጀብሀት ሸዕብዩት ለምን አባይ ልትሰለብ ለዐለ መምተለካት ተ። እተ ናይ ሰልፍ መርሐለት ጠለብ ወብዝሐ መካይ አክልሕድ ሰበት ይዐለ፡ ለበዝሐት ሐረከት ዴሽ እብ እገር ዐለት። ሴፈ ወጽዋር ዲብ ደኒክ መጽዕን ዶር ዐቢ ዐለ እግሉ። አክለ ሀነን ምን አባይ ልትሰለብ ለዐለ ዐረባት ወመምተለካት እት ዘይድ ሰበት ጌሱ፡ ወራታት መዋሰላት ጀብሀት ሸዕብዩት እት ፈዴሕ ጌሱ። እለ ክእነ እት እንቱ ምሰል ተጠውር መዋሰላት ለመጽእ መታክልመ ህለ። እለ ህዩ ክምሰል ተቅዩር ቅጠዕ፡ ፔትሮል፡ ጋራጅ ወእሉ ለመሰል ሸምል። ሰበት እለ አፍይሐት ጋራጃት ወወርሻት አውለውዮት ተህዩበዩ። አንፋር ጋራጅ ዲብ ጅወት አባይ እንዴ ለአቱ ለከርብዩ ወለነደዩ ዐረባት እንዴ ፈርተከው ቅደር ቅጠዕ እግል ልርከቦ ላሊ ወአምዕል እት ልትጸገሞ ጋራጃት አሰሰው። እብ ሐድ ሐድ ህዩ ናይ ሰንዖት ወአሰነዮት መቅደረት ዲብ ትጠወር ጌሳት። ዐረባት አክለ በዝሐ ህዩ አግባቡት ዴሽ ወመምተለካት ዲብ ልትወቀል ጌሱ። ምሰል ብዝሐ ዐረባት ወሐረከት አሸቃል እምበለ ሳብት ጋራጃት፡ መተሐርካይ ጋራጃት ወመራክዝ ፊራርታት ዐረባት ዲብለ ትፈናተ አክናት ተአሰሰ። ብንዮት ዲፖታት ፔትሮል ወአካናት ተውዜዕ አክለ ሀነን እት ልትተወር ጌሱ። ወርሻት እንዴ ሸቂክ ክልዶል ለልአትሐዜ ሓጃት ክምሰል ከረ ከፈር ወሕጃር እግል ልሸቅዮት ልትጀረብ ዐለ። ቀድሞ እንሰሓብ ደገጊት ብዞሕ ወመዳይን ዲብ ሐንቱ መራቀበት

ደጌ ሰውረት

ጀብሀት ሸዕብዩት አቲ ሰበት ዐለ፡ መዋሰላት እግል አደቀቦት ለትፈናተ ክጡዋ ፍቶሕ ዐለ። ሐቀ እንሰሓብ ላኪን እግል ለአተላላ ኢቀድረ። ምናተ፡ ለተንዚም ዲብ እስትራተጅያይ ህጃም እንዴ ተዐደ አካናት ብዞሕ ዲብ ሐንቱ መራቀቡ፡ ክምሰል አተ መዋሰላት ገቢል ምን ሐዲስ ሐሰሰ። ሸዐብ ህዩ ዲብ ሕሩር ምድር ምግባይት ክድመት ለረክብ እቱ በክት ትክለቀ እግሉ። ሰውረት እርትርዩ ምን 1960ታት እንዴ አንበተት ጽዋር ወሴፈ እብ በሐር ተአትግዕዝ ዐለት። ክምሰል አተላልይ ናይ እለ ህዩ፡ ጀብሀት ሸዕብዩት ዲብ 1979 እግል መዋሰላት በሐር እብ ደረጀት ፈሬዕ እንዴ አሰሰት፡ ወራታቱ ክምሰል ልትደቀብ እንዴ ወዴት ምን ወአሰክ እግል ሕሩር ወሽብህ ሕሩር አካናት ለልአትራክብ ወምሒርበት ለልአትጋዕዜ፡ እተ ክምሰልሁመ ሴፈ፡ ሰራይ፡ ፔትሮል ወብዕድ መምተለካት ለጎርት ወራታት ልትጋዩስ ዐለ።

• መፈድዮት ሴፈ

ቅዋት ሸዕብዩ ዲብ መርሐለት ሰልፍ ናይ ንዳሉ፡ እምበለ ዲብ እደይ ውሕዳት ለልትረፈዕ ሴፈ፡ ብዕድ ሴመ ለኢትረክብ እቱ ናይ

ፈለል ወቅት ሓለፈ። ህጃማት ጀብሀት ተሕረር ወአቶብዩ እንዴ አፍሸለ ዲብ ገረግር-ሶዳን መዐሰከር ክምሰል አሰሰ ህዩ፡ እግል እቅትሳድ ናይለ ተንዚም ለልአትመቃሬሕ ፈሬዕ አሰሰ። እብ ገቢይ ናይለ ዲብ ቅሮረ እንዴ ገብእ ጽዋር ወሴፈ ለአትመቃሬሕ ለዐለ ወኪል ህዩ፡ መነት ውብዕድ ለልአትሐዜ ሓጃት እብ እንሰ አሰክ ሚዳን እግል ልትደነክ አንበተ። እግለ መጽአት መነት እንዴ ትክበተ ለካፍል ፈሬዕ ተውዜዕ መነት፡ ብዳዐት ለታቤዕ ፈሬዕ ዝቤ ሸክል እግል ልጽበጦ አንበተው። እግል ክል ፈሬዕ እብ አሳሰ ዐደድ አዳም መሳርፍ እንዴ የመመ፡ እግል ክልኤ አው ሰለሰ አምዕል ለልአጸኔሕ መሳርፍ እት ወዜዕ ወራታቱ ለአትጋይስ ዐለ። ቅዋት ሸዕብዩት ዲብለ ርሒብ አራዲ እርትርዩ እግል ልትመደድ ክምሰል አንበተ፡ መነትም ፈሬዕ ሴፈ ወጽዋር እት ልርሕብ ወለዐቤ ጌሱ። ዲብ ክፍለት 1970ታት እብ ብዝሐ ሸባባት ዲብ ሚዳን ተንክር እቱ ለዐለ ወቅት ተ። ሰበት እለ፡ ጠለብ መነት ናይ እለ ዐደድ እለ እግል አትመዋት ጠዋሒን እግል ልትዋተድ እንበተ። ሰበት እለ፡ ፈሬዕ ጣሑነት ተአሰሰ። ዲብ ሰነት 1975 ህዩ፡ ዲብ

እምሀሚሚ፡ መሓዝ-ዲን ወፎሮ እክል ለደቀ ጣሑናት ትዋተደዩ። እብ መጦር እለ፡ መቅደረት ናይለ ተንዚም እንዴ ተዐቤ ሰበት ጌሰት፡ እት መደት ሰልፍ እብ መጽዕን ገብእ ለዐለ መግዕዝ፡ ዲብለ ተለ መራሕል እብ ዐረባት ሰበት ትብደለ ዎሮት ምን ዐባዩ ወራታት እግል ልግበእ ቀድረ። ፈሬዕ መትዛባይ (አትቃዳይ)፡ ምን ሶዳን ውብዕድ ድወል እንዴ ትዛበ ለአምጽአዩ ሴፈ ወምመተለካት፡ ለፈሬዕ ለበዩ ዐባዩ ናይ ከናድግ መካዝን ልትአከብ ዐለ። ምን እለ መካዝን እለ ህዩ ዲብ ክሉ አፍርዐት ተንዚም ልትወዘዕ ዐለ። ለእክል ህዩ እብ ፈሬዕ ጣሑነት እንዴ ትደቀቀ ልትወዘዕ ነብረ። እምበለ ዲብ ድጌ ሳሕል ልትጋዩስ ለዐለ ወራታት ዋወር፡ ዲብ ግረ አባይ እት ሮራብ አውለት፡ ግብለት ምፍጋር-ጸሓይ፡ ቅብለት ወሰሚናዊ በሕሪ ሴፈ ወአግርበት እግል ጎረቶት እብ እገር ወእንሰ ዕርፍ ለኢልሀይብ ሸቅል ገብእ ዐለ።

• መፈወድዮት ማልዮት

እለ መፈወድዮት እለ እግል ክሉ ዴማት እተይ (ምን ቀበት ዐድ ወካርጅ ለልትህዩብ ተበርዓት) እንዴ ታቤዕ፡ ናይ ሰነት ሚዛንዮት (ማልዮት) ሰነት ናይለ ተንዚም ተአትዳሌ። እብ ለዓሊት ጀህት ክምሰል ትሳደቀት ህዩ እብ ከአፎ ዲብ ዐመል ክምሰል ትውዕል ታቤዕ። ደራይብ ወዌርት ትጀሚዕ። እግል ክሉ አቅሳም ተንዚም አዲት ትወዴ። ክድመት አኬለሎት፡ ሰሉፍ ወናይ አትሐላለፎት አግቡይ ክድመት እግል ሸዐብ ሂበት ትጀርብ። ከዝነት ወጠን፡ እተ ክምሰልሁመ ናይ ወጠን ወናይ ተጃረት ባንክታት እግል አሰሶት ትንቡረት ለገብእ ድራሳት ውብሐሳት ተአትጋይስ ዐለት። እለ መፈወድዮት እለ ለትፈናተ

ክስአት ረአሰ-ማል እንዴ ትወዴ መቅደረት ማልዮት ጀብሀት ሸዕብዩት እግል ወቀሎት ትወደዩ ለዐለት ወቀይ ምሰል ድቁጣት ሐርብ ወሐለት ሕድድት እት ወግም እንዴ አቴክ መጋዴዕ ብዞሕ እግል ልባሌሕ ለቀድር ፍገሪት ትረከበት ምነ።

• መፈወድዮት ተጃረት

ዐዳጋታት ወወራታት ተጃረት እግል ዐቦት እቅትሳድ ወዴማት እተይ ሰበት ቶም፡ እለ መፈወድዮት እለ ዲብ ቀበት ወጠን ለፈረ ልግበእ ወምን ካርጅ ለልአቱ ለትፈናተ በዳዩዕ ወአላት እንዴ ትክበተ ናይ ተውዜዕ ወራታት ለአትጋይስ ዐለ። ምሰለ ለዐለ ሐርብ ወአከይ-መዋዲት አባይ፡ ገቢል ክድመት ሓጃት አሳሲ እንዴ ሐግለ እግል ኢልትዐዘብ፡ እለ መፈወድዮት እለ እብለ ትፈናተ አግቡይ ለመጽአ በዳዩዕ እምበል መክሰብ አው ህዩ እብ መረ ሐድ መክሰብ እግል ልትዘቤ ትከድም ዐለት።

እት ረአሰ እለ ለትሸርሐ፡ መፈወድዮት ተጃረት፡ ዲብ ቀበት ዐድ ወካርጅ ወራታት ተጃረት እግል አተሐሰቡዮት ወዓበዮት ቀዋኒን ወመምርሒታት እንዴ አፍገረት እብ ከአፎ ዲብ ዐመል ክምሰል ልውዕል ታቤዕ ወእግል ሸዐብ ክድመት ለልሀይብ ናይ ብሕተ መአሰሳት እንዴ ትፈትሐዩ እግል ልዕብዩ ተአትናይተን ዐለት። እብ ሰበብ ሐርብ ለትደመረ እቅትሳድ እግል ዓበዮት ዲብ ዐውል፡ ደራይብ፡ መቃዩስ ተጃረት፡ ተሰዲር ወለለአቱ ሓጃት ድራሳት እንዴ ወዴት እቅትሳድ ወጠን እግል አተሐሰቡዮት ለሰዴ መባደራት ወዴት።

• መፈወድዮት አፍረዮት ሰራይ

እለ መፈወድዮት እለ እት መደት ቅድምት ዎሮት ፈሬዕ ናይ ዐቂብ ዓፍዮት ለዐለት እት ገብእ፡ ሐቀ ካልኣይ መኡተመር ዲብ ሐንቱ ቅስም እቅትሳድ ለትከምከመት መፈወድዮት ተ። ትሉሉ ሐርብ ወመደረቱ፡ ጀፋኖ፡ ድብር ወእሉ ለመሰል መጋዴዕ ዲብ ገቢል ወደዩ ለዐለ አዘ ቀሊል ኢትን። እምበል እለመ ዲብ ሐርብ ለትጃርሐው ወሕማም ሳድፎም ለዐለ ምሒርበት እግል ሳረዮት ለአትሐዜ ለዐለ መጣልብ ሰራይ ክቡድ ዐለ። እለ መፈወድዮት እለ ለእብ ዕምለት ጽንዕት (ዕምለት ሰዕበት) መጽእ ለዐለ እብ ትሉሉይ እት መንፈዐት ለልውዕል ሰራይ እብ መቅደረት ኖስ እግል አፍረዮት፡ ለነሰአተ መባደረት ሐቱ ምን ለአትዐጅብ ዐባዩ ወራታት ሕጌ ሰውረት ተ። እለ ህዩ፡ መሰነዕ ሰራይ እንዴ አሰሰት ለትፈነተ ሕቡብ፡ ደርብ፡ ለልትሸመት ወለልትሰቱ አሰርዮት እንዴ ተአፈሬ ዶር ዐቢ አውፊት።

“ሰረጣን እብ ሕክምን ሌጣቱ ለልትሳሬ” ሰቅራት መሕበር ሕማም ሰረጣን ኤረትሮፖ

እም መንበር አሰይደ ሮማን ገብረየሱስ

አርበኛ ራብርብ ለድንገቱ አምሳል ሰረጣን ተፈጥሮአዊ ለአምሳል እብ ደረጃው ወጣት ዲብ አስመራ ትዝክር እት ሀሌት፡ እት ዐለም 28ይት ሰነት ትዝክር እት ሀሌት ዲብ ዐድነ ላቱ እግል አወል መረት ትዝክረት።

እብ መናሰበት ወዘረት ዐመል ወመንገድ እጅትማዕደት አሰይደ ልሉል ገብረአብ ሓድረት ዐለት። ዲብ ውዛረት ዓፍዮት ናይ ዶሉ ሙዲር ዓም ቅሰም ዓፍዮት ገቢል ዶ/ር ዓንደብርሃን ተስፋጽኖን ሀዩ ከሊመት አስመዐ።

ዶክተር ዓንደብርሃን ተስፋጽኖን

እብ ከሊመቱ ሕማም ሰረጣን እትሊ ወክድ እሊ ኦሮት ምን ዐባዩ መታክል ዓፍዮት ገቢል ክም ቱ እንዴ አትፋቀደ፡ ለእድንገቱ አምሳል ፈሀም ሸዑብ እግል ልዕቤ፡ እግል ልትከደም እት ነስእ በዳሪት ለተኣትናይት ክምተ ኦፍሀመ። እንዴ አትሉ፡ ለሕማም ዲብ ዓይላት፡ ሙጅተማዕ ወድወል ለወድዩ ጨቅጥ ዐቢ ሰበት ቱ፡ ሸዑብ ለለአሻርክ ገለድ ክም ለአትሐዘክ ኦፍሀመ።

ርእሱት ማሕበር ወጠኒ ሕማም ሰረጣን ኤረትሮፖ አሰይደ ሮማን

ገብረእየሱስ እብ ጀሁት፡ ማሕበርም እብ ሮዓየት ሕክ-መት ዲብ ዮም 9 ኖቨምበር ሰነት 2024 ሙእተመር እንዴ ወደ ክም ተአሰስ እንዴ ሐበረት፡ እትሊ ወክድ እሊ ብዝሔ አንፋሩ 400 ባጽሕ ክም ሀለ ሸርሐት።

ሕክ-መት- እግል ሐማይም ሰረጣን እብ ለሀ ከደማት ተሀይብ ክም ሀሌት እንዴ አብርሀት ሀዩ፡ አስክ

እሊ ዲብ ማሕበር ለኢትኮምከመው ለሐመው መዋጥኒን እግል ለሀሉ ሰበት ቀድሮ፡ ምን ወክድ ለለአብዴ ወመደረት ለለአዘይድ ሰራይ ዐድ እንዴ ትጀመሎ፡ ለውዛረት ዓፍዮት እብ ለሀ ተሀይቡ ለሀሌት ከደማት እብ ተአሰትህል እግል ልትከደም ምን ትፋኔት።

ሰብ መቅደረት ዓፍዮትም እብ ሰበት

ሕማም ሰረጣን ለሀሉ ፈሀም ለወቅል መሓደራት ሀበው።

ዲብ ዐለም ኦሮት ምን ሰስ ለትሳድፍ ሞት እብ ሰረጣን ለትመጽእ ክምተ ተቃሪር ዓፍዮት ለአፍህም።

እድንገቱ አምሳል ሕማም ሰረጣን እብ ደረጃት ዐለም “ውሕደትን እብ ፍንቲት” እብ ትብል ሰቅራት እግል 26ይት ኢነት ትዝክረት።

ሰረጣን ዝያድ ምን እዴ ለፈግረ መትብዘሕ ወመትነሻር ኢንቡር ሴላት ለሰብብ ዛህረት ናይ ዝያድ 100 አንዋዕ ሕማም ቱ። እሊ እምበል ገቢይ ለበዘሕ ሴላት ምን ሐቱ ኦካን እንዴ ትበገስ እትለ ባካቱ ለሀሉ ከፈፍል ገሮብ እት ወርር ለሓምሙ (ኢሸክሉ ለአጽብሙ ወንቡር ሸቅሉ ክም ኢሸቄ ወድዩ)። ሴላት ሰረጣን መትብዘሕት እግል ለአብጥር አው እግል ሊሙት ሐንገል ለትትሀየቡ እሻረት እንዴ ልትዐደዩ፡ መትብዘሕ ወመትነሻር ለአተላሌ ከቅደድ ውመንሱራታት ወዴ። እሊ ቅደድ እሊ ለንቡር ሸቅል ሴላት ሕያይ እት ሸንኬ እት ክል ክትፈት ገሮብ እግል ልብጸሕ ቀድር።

ሐድ ማዕሉት እብ ክሱስ መንሱረ/ካንሰር

ካንሰር /መንሱራታት ሕማም ሴላት ቱ። ለሴላት ምን ንቡር እምዴ ፈግረው መራቀቡት ንዝም ዐቡዮም ዶል ትብዴ እብ ሸፋግ ልትብዘሕ፡ ወእት ገሌ ከፈፍል ገሮብ ክም ሕባጤ ሸብህ ቅደድ እግል ልምሰል ለቀድር አሸያእ በቅል።

እሊ ቅደድ እሊ ለልትብዘሕ አው ለኢልትብዘሕ እግል ልግበእ ቀድር። ለኢልትብዘሕ ምን አካት ኢለሐልፍ ለልትብዘሕ ላኪን ገሌ እብ ሸፋግ ወገሌም እብ መልጾታዩ ክሉ ገሮብ ወርር። እግል ትትአመር ለብእተ፡ ክሉ ቅደድ ሰረጣን ኢነን። ለሸክል ሰረጣን ላቡ ቅደድ እትለ ባካቱ ለሀሉ ክተፍ ውበዕድ ከፈፍል ገሮብ ወርር ወእብ አስራር ደም አውመ ሰርዐት ሊምፍ እንዴ ትረፈዐ እት

ክሉ ሴላት ገሮብ እግል ልጸሕ ወልረር ቀድር። ለአግደ ሰብብ ሞት እብ ካንሰር ሀዩ እሊቱ።

አግደ አሰባብ

ገሌ አውካድ እብ ክልቀት እት ሴላት ወመትብዘሕቶም ለራቅብ መርከዝ (DNA) ገሌ ከለል ጀሬ። እትሊ መርከዝ እሊ ለመጽእ ናይ ክልቀት ጌገ አርትዖቱ ሰበት ኢልትቀደር ምን መራቀቡት በረ ላተ ዐቡት ወመትብዘሕት ሴላት ልትጠለው ወደለ አበረ ወንፈዕ ለአለቡ ሴላት በደል ልትነወክ እብ አርወሕ እግል ልንበር በክት ለሀይዩ።

አንወዕ ሰረጣን

ክምለ እሊ ሀደግን ዝያድ 100 ጅንሰ ካንሰር ሀለ። ሙብዝሐ ዶል እብ እሉ ረክብ (organ) አው ጅንሰ ሴላት ልትሰሚ። እግል መሰል ሰረጣን ሸነብእ፡ አምዓይት፡ አጥባይ፡ ፕሮስታት፡ ክምሰልሁመ ቅደድ አው ሕባጥ ለአለቡ ክም ሰረጣን ደም (leukemia) እግል ንሀደግ እንቀድር።

ዓም አሻይር

አሻይር ሰረጣን እብ አሳሰለ እት ራክብ ሀለ አካን አው ክፈል ገሮብ ልትፈናቴ። ላኪን እብ ዓመት እሊ ተሌ አሻይር እግል ልትረኡ ቀድር እሊቱ ሰበቡ ለኢልትብህል ህማር ገሮብ (ሸለሕ) ለኢልትካርም ተዐብ ሐዝ መጸጸት ተቃዩር እት ሕብር ገኖ (እት

ገኖበት በርዋት ልትረኡ፡ እግል ልድሚመ ቀድር)። ሐንቴ ቀርቡት ገሌ ለልዐክክ ሕባጤ ለሸብህ ሸይ ልትረኡ ደወ

ሰረጣን እግል ልትዳዌ ቀድር። እት ብዝሓም ሀዩ ለልሐዩ ጅንሰ ሕማም ቱ። ወአግቡይ ሳሪዮቱ ብዘሕ ቱ፡ ገሌ እብ ዐመልየት ልትነወክ፡ ገሌ እብ ከሚካላት አድውየት፡ እብ እሻዐት፡ ወገሌ ሐሊት መካፈሐት ገሮብ እንዴ ወቀልክ ልትዳዌ፡ ደአም መብዝሐ አውካድ

፡ እሊ ክሉ ትብህለ አግቡይ እት ዎሮ ነፈር እግል ልትሸቄ እቡ ቀድር። ለአግደ ምስጢር ሐዮት ሰረጣን፡ አጊድ ክም ልትፈረግ ውድየት ቱ። አጊድ አጊድ ሐቆ ልትፈረኡግ ደረጃት ሐዮት ትትወቀል፡ ሐቆ ትደንግር ሀዩ እግል ትዳዌ አው ትሕዩ ውቀት ነስእ፡ ለወቀይ ለአለቡ ሴላት እኩይ እት ክሉ ገሮብ ትነሸረ ምንገብእ በክት ሐዮት እት ጨብብ ሰበት መጽእ፡ ለገብእ ነፈር እት ገሮቡ ለኢለአምሩ ተቃዩር ክም ቅደድ፡ ሕባጤ ወመትብዳል ሕብር ገኖ ረኡ ምንገብእ አጊድ እት ሐኪም እንዴ ቀርብ መርመረ ክም ገብእ እሉ ምን ወዴ ለሐሳቱ።

እንትሻር

መትነሻር ሰረጣን እት ዐለም ልግበእ ወዐድነ እት ዘይድ ቱ ገይሰ ለሀለ። ፈድል ትጠወር ለሀሌት ክድመት ዓፍዮት አዳም ምን በዲር ብዝሕ ለበለ ሰኒን ነብር ሰበት ሀለ፡ ምስል ዕምር ሀዩ ብቅት መንሱራታት ሰበት ትዘይድ፡ ስተይ ከምረት ወሰጃይር፡ አክረሾት ብዝሔ ሕማም ሰረጣን ወሞት እብ ሕማም ለአዘይዱ ክም ሀለ እድንገቱ መንዝመት ሰረጣን ተሐብር። እት ሰነት 2022 እብ ጌማም ክል ሰነት ሐድ 20 ሚልዮን ነፈር ሰረጣን ክም ረክቦም ወሐድ 10 ሚልዮን እብ ህቱ ለሰበባዩ ሕማም መይቶ።

መዳፈዐት

ፍድኢት መእረር ከብደት፡ ሰረጣን አፍርሕም እት ወክዱ ንስኣት ምን ጅመዕ ጥሉቅ መትዐቃብ ምን ሕኔት ሰከር ለበዝሐ እቱ ወስኑዕ ነበሪት መትመዋን፡ ነብራክ ምን ጠቢዐታይ ፈርዖት አዳላይ፡ ሐምሌ ወፈዋኪህ ክም ምዕላይት ሙነት አትኣታይ ወወጃባትክ እት ወክደን ንስኣት ምን ነሻፍ(ጽምእ)፡ ጮርሕ ጸሓይ

መትሓፋዝ

ከምረት ወሰጃይር አፈሞት ጨቅጥ፡ ሀማት ወሸቀላት ክም ኢሰይጥር እትክ ባሰርት ነፍሰክ ሐሰስ ወኢልሙድ ተቅዩር ዶል ትርኢ ሐኪም ሐበርት

ምህሮ ወወቦቶ ህግደ

ዶ/ር ሳልሕ መስመድ

መታዘንባት ዘመናይ ምህሮ ዲብኤርቲር

ለገብአ ምህሮ እት መደቱ ዘመናይ ቱ። ውላድ አዳም ቀደም አላፍ ሰኖታት ናይ መዐያታቶም ዓዳት ወለመድ፡ እት መዐያታቶም እግል ትንበር ለለአትሐዜ ቅድሮታት ወአብሳር መንበሮ ምን ግም ዲብ ግም ለሓልፎ እቡ ለዐለው አግቡይ ተርብዮት እት መደቱ ዘመናይ ዐለ። ሐቀሁ አድያን ሐዳይስ መጽእ ከማርሐት (መሻይክ ወአቅሸት) ወመአሰሳት (መሳጅድ ወከናይስ) ናይ እሊ ሐድያን ሐዲሴ ቅየም ወአግቡይ ዲኖም ዲብለ መዐያታት ለለአሰብቅ ወምን ግም ዲብ ግም ለለሓልፎ እቡ አግቡይ ምህሮ ሐዲስ መጽእ። ለቀደሙ ዐለ አግቡይ ገዲም ወእሊ ዘመናይ ትብህለ። እሊ አዜ ዘመናይ እንብሉ ለህሌነ ህዩ ለምስል ምጽኦት ውላድ አርብ ዲብ ዐድነ ለተአንበተ፡ አግደ ሒሊቱ ዲብ ዕልም ሐዲስ ለወዴ

ጅንስ ምህሮ ቱ። ዘመናይ ምህሮ ዲብ ለበዝሐ ድወል አፍሪቅዮ እት 19ይ ክፈል ዘመን ተአንበተ። ዲብ ኤርትሮያመ እት ክፍለት 19ይ ክፈል ዘመን ክም ተአንበተ ተአሪክ ለሐብረኡ። ዘመናይ ምህሮ ዲብ ኤርትሮያ ምነ ቀደሙ ለዐለ እብ መሳጅድ ወከናይስ ልትህዩብ ለዐለ ሰኒ ወአማን ለትፈንተ እንዴ ኢገብእ፡ ክም ኦተላላይ ናዩ ቱ ለተአንበተ። ላመ አንበተያሁ መአሰሳት ደያነት ተን። ለሐቱ ፍንቲቱ ክም ሕሳብ፡ ዕሉም ወጅቅራፍየት ለመስል ማዳት ሐዲስ ወሰከ። ሐት-ሐቱ ዶልመ በደል እተ መአሰሳት ደያነት እት ርሐ ለቀድረ መዳርስ እት ልትህዩብ አንበተ። ዘመናይ መዳርስ ክም ተአንበታመ ለእብ መአሰሳት

ደያነት ውላድ ኤርትሮያ ልትህዩብ ለዐለ ምህሮ ኢብዋረ። መዋመጦሩ ለአተላሌ ዐለ። እግል መስል ዲብ ሰነት 1946 ዲብ ኤርትሮያ ቁርኣን ለለአደርስ 88 መዳርስ 3240 ደረሳይ ክምስል ዐለ እግለን ፕሮፌሰር ታደሴ መሓሪ ዲብ ሰነት 2024 ለጠብቦዩ “ዘመናይ ምህሮ ዲብ ኤርትሮያ” ለልብል ክታቡ ዛክር ሀለ። ለበዜሕ አዳም ዘመናይ ምህሮ ዲብ ኤርትሮያ ሐቅ ምጽኦት እስትዕማር ምልያን ለተአንበተ መስል እቱ። ለአማን ላኪን ዘመናይ ምህሮ ዲብ ኤርትሮያ ቀደም ምጽኦት እስትዕማር ምልያን ሐድ 50 ሰነት ዋዲ ክምስል ዐለ ተአርኤ። ላመ አንበተዉ ውላድ ምልያን ኢኮን። ዘመናይ ምህሮ እት ሰነት 1840 ላዛሪስት ለትብህል ሚስዮን

ፈረንሳ አምበተቱ። ናይ ሰዊድን ሚስዮናትመ እት ሰነት 1866 ዲብ ኤርትሮያ እንዴ አተው ቀደም ምጽኦት ምልያን እት ከረ እም-ኩሉ፡ ገለብ፡ ሃዘጋ ወጸዐዘጋ ለመስለ ዐድታት መዳርስ ፋትሓም ዐለው። ከገድም ሐቅ እሊ ኩሉ ቱ ሕኩመት ምልያን ለናይ ሰልፍ ቤት ምህሮ ሕኩመት ዲብ ኤርትሮያ ዲብ ሰነት 1908 ዲብ ባጽዕ ፈርዲናንዶ ማርቲኒ ለትብህል መድረስት ለከሰተ። ሐቅህ ሕኩመት ምልያን መድረስት ሳልሻን ራጊ ዲብ ሰነት 1909 ዲብ ከረን ከስተት። እብለ ገበይ እሊ፡ ሕኩመት ምልያን ለምን አበን ጀደን እብ መሳጅድ ወከናይስ ልትህዩብ ለዐለ ምህሮ፡ ናይ ኖስ መዳርስ እንዴ ፈትሐት ምንመ ተአተላልዩ መባጽሐ ወደረጃቱ ላተ ሕድድት ዐለት።

መባጽሐ እብ ተአሪክ ወሐዳረት ምልያን ሐንገሎም ለተሐጸበ እግል ንዛም ሕክሙ ከም መተርጅመት፡ ኬትበት ወለኣይክ ለገብአ ኤርትሮያን ሕዳም አፍሪየት ቱ ለዐለ። ደረጃቱም ምን ራብዓይ ፈሰል እግል ኢልሕሰፍ እብ አዋጅ ተሐደደ። ከገድም ምልያን እብ እንግሊዝ እንዴ ትቀለበ እት ሰነት 1941 ምን ኤርትሮያ ፈግር እት ሀለ ዘመናይ ምህሮ እት ኤርትሮያ ምን ልትአንበት ሐድ 100 ሰነት ዋዲ ምንመ ዐለ። ምኡምረት ይአፍረ። እምበለ እብ ንዩት ዕልም ውቅል ሰቦት ሰሐራእ እንዴ ካዩደው እት ከረ መስር፡ ወአብሐር እንዴ ተዐደው እት ከረ መከ ወዐደን፡ ወእብ ገበይ ሚስዮናት አርብ እንዴ ተዐደው ምህሮ ውቁል ለረክበው ሕዳም፡ ሽዑብ ኤርትሮያ እት ጽልመት ወዘልም ነብር ዐለ።

ዐባቲ-ህግደ

ኢብላጽቲ ከሊማቲ ሐቅ-ህግደ ኢብ ከደ ገብእ?

ዲብ ዕልም ኤታን ዐቦት ህግደ፡ ከሊማት ናይ ሐቱ ህግደ ለበዜሕ እቡ ኦብሳር ብዙሕ ቱ። ገሌ ምኑ (1) እተ ህግደ ለዐለ ከሊማት መዓኒሁ አርሐቦት (2) ምነ ዐለ እክ ከሊማት ከሊማት ሐዲስ አፍገሮት (3) ከሊማት ምን ሀገጊ ብዕድ እንዴ ትሰለፍክ ሸክል ህግደክ አጽበጦት እግል ንሰሜ እንቀድር። እንዴ እለን ኦብሳር እለን እብ ሐት-ሐቱ ንርአዮን።

1. እተ ህግደ ለዐለ ከሊማት መዓኒሁ አርሐቦት፡ እተ ህግደ መዐነት ጨባብ ለዐለት እግሉ ከሊማት እግል መዓኒ ብዕድ ክም ወክል እንዴ ወዴክ መዐነቱ አርሐቦት በህለት ቱ። መስል ናይ ሐቱ ምን ሀገጊት ኤርትሮያ ላተ ህግደ ትግርኛ እንዴ ነስኣነ ንርኤ። ምህሮ እብ ህግደ ትግርኛ እግል ልትህዩብ ክም ተአንበተ፡ እግል fraction

አው እብ ዐረቢ ክሰር ለልብል መፍሁም ለትገብእ ከሊመት አትሐዜት።

ለመስኡልየት ዐቦት ህግደ ትግርኛ ራፍዓም ለዐለው አንፋር ዲብ ዓዳት እንዴ አቅበለው እግል እሊ መፍሁም ሐዲስ ለትገብእ ከሊመት ከልቀው። ወአት ዶል ትመይት እቶም አው እት ፍንጌ ብዝሓም ዶል ለሐሩደ እት አክል-ሕድ ከፈፍል ካፋለ ዐለው። እሊ ሸቅል እሊ ሚ ልቡሉ ቤለው ከትሰአለው። ለበለስ ‘ጉዚ’ ለልብል ዐለ። ከእሊ መፍሁም እሊ አፎ ‘ጉዚ’ ይእንብሉ? ሰበቡ ህዩ fraction በህለት እግል ሐቱ ሓጀት እት አክል-ሕድ ከፈፍል ካፈሎት በህለት ቱ። ቤለው። እብለ ገበይ እለ እት ክፍለ ስጋ (ዋካት) ሌጠ ትከድም ለዐለት ከሊመት ‘ጉዚ’ ሐዲስ መፍሁም ሕሳብ እንዴ

አብጠት ረሐበት ወእግል ህግደ ትግርኛ አርሐበተ። ‘ጉዚ’ ምን ‘ጉዘዩ’ ‘ቀርጪ’ ለልብል ውዳይ ለፈግረት ተ።

እብለ ገበይ እለ ዲብ ትግራይትመ ዩም አለቡ ከሊማት ሐዲስ እግል ንክለቅ ወህግደነ ነኦርሕብ እንቀድር። እግል መስል ለወአትነ ዋካት ሰበት እንወድዮ እሊ ናይ ሕሳብ መፍሁም ሐዲስ ‘ዋካት’ እግል ኒበሉ እንቀድር። አዜመ ዲብ ትግራይት ከሊመት እንዴ ብነ ምን ህግደ ትግርኛ እንዴ ትሰለፍነ ንትነፈዕ እበ ለህሌነ ከሊመት ‘ጤሰ/ትጣዩሰ’ ንግነሕ። እለ ከሊመት እለ እብ እንግሊዚ ምን እንርኤ habitat በህለት አካን መሕደር ናይ ዎሮ ሕያይ አው መስከብ ናይ ዎሮ ሕያይ ተ። ከእብሊ ዎሮ ነፈር ‘ጤሰ’ ዶል ተህይቡ መስከብ አው አካን መሕደር ተህይቡ ህሌከ። ክእብሊ በደል ጤሰ ተህዩበው መስከብ መሕደር ተህዩበው እግል ኒበል እንቀድር። በደል ‘ትጣዩሰው’ ሐድረው፡ በደል ‘አትጣዩሰው’ አትሐደረው እግል ኒበል እንቀድር።

እሊ በሰር አርሐቦት ከሊማት እሊ መናፍዕት ብዙሕ ቡ። ሰልፍ ኩሉ ምነ ህግደ ለበቅለ ሰበት ቱ እት ከብድ ከሊማትለ ህግደ ክም ጋናይ አው ዐባቅ እት እንቱ ኢልትርኤ። እብ ቀሊል አግቡይ ዲብ ለትፈናተ ከፈፍል ህግደ (ምን ስም ዲብ ውዳይ፡ ዲብ ሰፈት ወእሉ መስል) ልትባደል። ላመ ቁርኣይ ለጨባብ ዐለት መዐነት ሰበት ለአምር ለፋይሐት መዐነቱ እግል ልአምር ቀልል እግሉ።

ለአተላሌ ...

ሰአላት-ተክቶት-ከሊማት

ታኪ

ስምዋ

- ሳምሐ
- መሌለዩት ትምስል ሞላድ እት አዳም
- መክዩሊት እክል
- ለንትላጼ እበ ሓጀት
- ህመም
- ዕቃል እዲነ
- ዋፍ
- ንቀዕ
- ካልቅ
- ፈሐመት ሕፍን
- በርሀት ሀዱድ
- ጭገር ለእንቀርጭ እቡ
- ሀቡኒ ብሂል
- ጭገር ሓምል
- ዎሮ ምን አዝርኣት ዜድ
- ለልትዘቤ አዳም
- ምድር ውቁል

- ቀርቦት ይብስት ወልክፍት
- ቅራጭ ሰገት
- ሸንጠት
- ሰርጎ ፍደት እዴ
- መዲነት ሸባባት ኤርትሮያ
- ዕጫይ ለእንጠርቅ እቡ ሐጺናይ
- ፍንጌ ነዊድ ወደቤለ ለህለ ወድ ጠሊት
- ለእንዘብዋ እበ
- ለእንከትብ እቡ
- ለንትከሐል እቡ
- እት ፍንጌ ኩሎም
- እገር ብዙሕ ለቡ ተብዓናይ

ቲአምሮ ገብእ?

- ሐቅለ እት ሰነት 1956/57 እት አሰመረ ለተአንበተዩ ናይ ሰልፍ 2 መዳርስ ካልኣይት ደረጃት፡ እት ሰነት 1963 ሐምስ ኦብያት ምህሮ ካልኣይት ደረጃት ሐዳይስ እት ባጽዕ፡ ከረን፡ ደቅምሓሬ፡ መንደፈረ፡ ወዐዲ-ቀይሕ ትፈትሐዩ።
- ቅዋት ተሕሪር ኤርትሮያ (ሐር ሰሜተ ዲብ ጅብህት ሸዕብዩት ተሐሪር ኤርትሮያ ለበደለት ተንዚም) እት ወሬሕ 6/1970 እት ሰዱሕ-ዓለ ደንካልዩ ለወዴቱ ናይ መትአሳስ እጅትምዐ፡ ኤታን ንዛም ተዐሊም ዲብ ኤርትሮያ አፍገረት።
- ጅብህት ተሐሪር ኤርትሮያ እት ወሬሕ ዐሰር 1971 እተ እት አር ለወዴቱ አወላይ ሙእተመር ተንዚም፡ ቀድየት ተዐሊም ንዘም ወአብደዮት ቅዌት ኤተነት።
- ምን ሰነት 1970-1973 እት ለዐለ ወቅት እት ጅብህት ሸዕብዩት ክታብት ወቅራኣት ለኢልአምሮ ምሕርቦት ኩሎም ቅዌት ክም ለአበዱ (ክታብት ወቅራኣት ክም ቀድሮ) ገብኤ። ዒማት፡ እለ እት “ተአምሮ ገብእ” ለህሌት ሐብሬ ምነ እብ ፕሮፌሰር ታደሴ መሓሪ እት ሰነት 2024 ለትክተብ “ዘመናዊ ትምህርቲ ኣብ ኤርትራ (1840-2020)” ለልብል ክታብ ለትረክበት ተ።

በወል ተጽዕኖርብ ወምህንት ተመር

ከዲብ ናይ ዮም ሰፍሐት ሸባብ፡ ምስል ፍንቱይ በወል ተጽዕኖርብ ወምህንት ተመር ሻብ፡ ኣድም ዑሰማን ሙሰ ምን ኣቅሊም ዐንሰበ ለወዲናህ ሙቃበለት እግለ ጣብዓም እኩም ህሌን፡ ከሕበር ዲብ ጢሾ ቅራኣተ ንትዐገል።

ሰኣል፡ ኣድም ዑሰማን ዲብ ኣየ ክም ትወለድክ ወደረሰክ ወተየልል ሄራር ተዕሊምክ ወሐዶትክ ከኣፎ ዐለ ወሚለመሰል መታክል ሳድፈክ ክም ዐለ እግል ቂርኣት ዳግም እሎም፡

በሊሴ፡ ኣነ ሰሚትዬ፡ ኣድም ዑሰማን ሙሰ እትበህል፡ ዲብ ሰነት 1977 ዲብ ኣቅሊም ዐንሰበ እት ምዳርየት ሐልሐል ዲብ ቀርጸት ለትትበህል ዐድ ዲብ ትወለድኩ፡ ወዲብ ሰነት 1990 ቀደም ሕርየት ዲብ መድረሰት ሸፍተት እያይ ድራሰት ኣንበትኮ ወሐቆ ክልኤ ሰነት ዲብ መድረሰት ረህዩ ቀየርኩ፡ ወመድረሰት ረህዩ ፈንጌ መለብሶ ወቀርጸት ለትትረከብ ተ። ዲብ ወቅት ለህይ ለደርሰ ኣዳም ብዘሕ ሰበት ኢዐለ ለምህመት ተዕሊም ሴመ ዐለት። እሊ ዲብ እብል ለብዕድ ምጅተመዕ ቱ ዲብ ኢኮን ሕነ ላቱ ሰኒ ንየት ድራሰት ዐለት እግልነ ወእሊ በክት እሊ እግል ንርከብ መረ ርይሓም ዐልነ እግል ኢበል እቀድር። ኣዜ ክመ እለ እቤ ኣሰክ ሓምሳይ ፈሰል ዲብ መድረሰት ረህዩ ኣትመምኩ።

ምኑ እግል መደት ክልኤ ሰነት 1996 /1997 ዲብ ቦርዲን ኣሰማዋ ምን 1998/1999 ዲብ ቦርዲን ደቀምሐሬ ደረሰኮ ወዲብ ወቅት ለህይመ መታክል ዝሩፍ ሰኒ ሰዱድቱ ለዐለ። ሐቆ ቦርዲን ደቀምሐሬ ናይ ክልኤ ሰነት በክት መድረሰት ፈንየት ረከብኮ ወእባዩ ቤት ምህሮ ሐርሰ ሐጋት እግል 3 ሰነት ደረሰኮ ወሐቆሁ ሳወ ትከሬኮ ወምኑመ ዲፕሎም እግል እድረሰ ናይ ክልኤ ሰነት ፍርሰት ረከብኮ ወነቲጀት ሰኔት ኣምጸኣኩ።

ኣዜ ለኣውቃት ለህይ መድረሰት ኣንበትኮ ዲብ ናይ ሕርየት ወመፋገረት ኣርዋሕ ናይ ደርግ ሰበት ዐለ ኩሉ ሰዱድ ዐለ እግል ኢበል እቀድር። ኣወል ሪም ምድር ዐለ ናይ 10 ኪሎ ምትር ገበይ እብ ኣገር እንገይሰ ዐልነ ወሰፍራመ ዐለት። “ቅሎ ወፍላም ቅጫ” እንዲ በለዕናቱ ለመድረሰት እንደርሰ ዐልነ ክም ምራድክ ብለዕ ወሰቲ ኢዐለትኒ፡ ሐሬ ሐቆ ሕርየት ዲብ ከረ ቦርዲን ደቀምሐሬቱ ለተሐንቀቅን።

እተ ወቅት ለሕነ መድረሰት ኣንበትኮ ዲብ፡ እምበል እሊመ ሪም ገበይ ወሰፍራ ለእቤሉ ኣክትበት ኢዐላኒ። ትረከበ ምን ገቢእ ኦሮት ክታብ ናየ ፈሰልቱ ወምን እስታዝ ለልትረከብ ኣምር ሌጠ እንተ ለእሉ ጀምዕ። ዮም ሳኪን ለእበ ገሰክ ኩሉ ዕልም ጋብእ ህለ

ምነ ለዲብ እዲነ ህሌት ሞባይል፡ ወዲብ ቤትነ ለህሌት ቴለፊዝዮን ኣው ሳብዮፕ እንዲ ኣንበትኮ ዕልም እብ ኖሱ እንዲ ልትዋሌ ወታቱ ዲብ ልብል እት ቤትነ መጽኤን። ናይ በዲር ምስል ናይ ዮም እግል ነኣዳብጡመ ክቡድ ቱ፡ ወእተ ወቅት ለህይቱ መዳርሰት ዲብ ሮራ ማርየ፡ መለብሶ ወዲብ መድረሰት ሸፍተት እያይ ኣሰብዲት ወሐርመ ዲብ ረህዩ ዋሰለት። ዲብ ወቅት ለህይ እሊ ለሕነ ረከብናሁ በክት ለሰኣነው መረ ተዐሰው ወቀንኣው እግልሚ ለፍርሰት ምህመት ተ ለዐለት።

ሰኣል፡ ዲብ ወቅት ለእንቱም ደረሰኩም ዲብ መጋድዕ ወሪም ምድር፡ ሰፍራ ኢምርኩቤ መሐገዝ ኣክትበት ወሕዲነ መደርሲን ዐላ ከለ ንየት በዲር ተሐይሰ ወለ ዮም?

በሊሴ፡ በዲር ለዐለት ንየት ወዮም ለህሌት ምን ቅያሰ ወለዐል ልትፈናተየ። ለናይ በዲር ንየት ዮም ትትረከብመ ኢመሰል ዲብዬ። ክመ ኣለ ኣምራም ህሌነ ዲብ ወቅት ለሕነ እንደርሱ ዐልነ ንየትኅ ጌዳን ዐለ እለ እግል ኢበል ይእቀድርኒ። ላሊ ወኣምዕል ምስል ክታብነ ወከራሰነ ወእስታዝናቱ ለዐልነ። ምን እሎም ወኪን ሐቱመ ነኣምር ኢዐልናኒ፡ ዮም ሳኪን ኩሉ ተጠውራት ለልትበህል እንዲ በዝሐ ቅያሰ ሰኣነ ወደረሰ ደለ እበ ገሰው ቱክኖሎጂ ለኣፍረዩ ሰበት ወጀደ እሎም ላመ ንዮቶም ድዲፈት ህሌት ለልብል ረኣይ ብዬ።

እግል መሰል ዮም ሞባይላት፡ ታብሌታት፡ ኮምፕዩተራት፡ ሲዲታት፡ ተለጂዝዮናት ወብዕድ ዲጂታል መሻቀዩ እንዲ በዝሐ 3 ርቡዕ ምን ወቅቶም ዲብ ለሓሉፋ ህለው። እለ ንቅጠት እላተ ዲብ መድረሰት ተኣድዕፎም ህሌት፡ ወእምበል እሊመ ዮም ለህለው ደረሰ ኩሎም ዐቢሆም ወንኡሾም ሰላዲ ዲብ ለኣትመቃርሐ ትርእዮም ከእሊቱ ዮም እግል ተዕሊም መታክል ጋብእ ለህለ።

ሕነ ዲብ ወቅት ለህይ እምበል መውዱዕ ድራሰትኅ ካልኣይ ልብ ምስጢር ለነዐቅር ዲብ ኢዐለ እግልናኒ። ዲብ ጀወትነ ለዐለት መጃገረት እግል ኖሰ ንየት ተዕሊም ክም ዐለት ለተኣርኤተ። ቀደምነ መድረሰት ሰውረት ለደርሰው ወእሊ ምስልነ ደርሰ ለዐለ ኣጅያልቱ ሐሬመ ዲብ ነቲጀት ሰኔት እንዲ በጽሐ፡ ዮም ዲብ ትፈናተ ኣሸቃል ሕኩመት እንዲ ትፈረረው እበ ትፈናተ ምህናት ዲብ ዐማር እለ ወጠን ፍሩራም ለህለው። ከሕነ ዲብ ኣውቃት ሕርየት ለረከብናሁ በክት ተዕሊም ምስዳር ዐባይ ኣገሰነ እግል ኢበል እቀድር።

እግልሚ ዲብ ምስልዬ ለዐለው ዮም ኩሎም ዲብ ወቁል መራሕል እረክቦም ህሌት ዮም ሳኪን ምን ቅያሰ ወለዐል ኢመትሐሳር

ልትረኤ። እብ ተዕሊም እንረኤ ህሌነ ወለ ኣሰባብ ለእሉ ሰሚት ቱ ዮም ለህለው መንደሊታት እብ ምስተቅበሎም ሌጣቱ ለለሐሰዮ። እብል ዲብ ናይ ወቅቱ ኣሸቃልቱ ለዲቡ ልትፈረሮ ሳኪን ሰብር ወክሃለት ምን ትትረከብ ኣዜመ ለኢትትበጸሕ ይህሌትኒ፡ ወሰብር ወክሃለት ምን ምስጢር ዐውቱ ሰበት ገኣየ እብ ሰብር ወክሃለት ለትበነ ኣው ለትረሸደ ሻብ እግል ነኣፍሬ ህሌት እግልነ።

ሰኣል፡ ኣድም ዑሰማን እሊ ዲብ ህሌክ ሸቅል ሚዶል ወዘዐክ ዲብ ወኣወል መረት ዲብ ኣየ ትወዘዕክ ወከኣፎ ከበትኣሁ?

በሊሴ፡ ኣነ ዲብ ሰነት 2006 እግል ንትወዛዕ ሳወ ትከሬነ ወእባዩ ወሬሕ 10/2006 ዲብ መኣሰሰት ሳወ ኣፍሂምሶል ኣግሮ እንዳሰትሪ (Sawa afhimbol Agro- industry) ልትበህል ዐለ ዲብ ወቅት ለህይ ዲብ በጽሔኒ። እተ ወቅት ለህይ ለምህንቹ እብ ሰበት ሐርሰ ዐለት ወዲብ ሐጋዝ ምለዐል 10 ሰነት ሸቂቱ።

ወሐቆሁመ እትጃህ ብዕድ ኣሰክ ገሕቱላይ ቀየርኩ ወኣዜመ ዲብ እለ መኣሰሰት ሐርሰ ወተዋብ ንዋይ ቅያሰ 10 ሰነት ሻቂ ህሌት ዓመተን ዲብ እሊ ሸቅል እሊ ናይ 20 ሰነት ተጃርብ ህዩ ምስለ ትፈናተ ኣንዋዕ ኣዝረኣት እግል ለኣትኣምረነ ቃድር ህለ እግል ኢበል እቀድር። ኣዜ ኣነ ምህንቹ ፍንቲት ናይ ሐመሊት ወፍሬታት ተ፡ ኣትባዝሐት ወራዐዮት ሐመሊት ወፍሬታት እብ ሰበት ዓፍዮቱ ዲብ ሚ ደረጀት ህለ ኩሉ እግሉ ለገብእ ሕፍዝ ቱ ለእንወዲ ወምህንቹ ክነ መሰል።

ሰኣል፡ ኣዜ ዲብ እሊ መሸፋዕ ለሸቅው ወለተኣፈርዉ ሚቱ ወኣብሳር ሸቅሉ ሚመሰል?

በሊሴ፡ ዲብ እሊ መሸፋዕ እሊ ለልተዘራእ፡ ፋል፡ ማሼል፡ ኩሉ ፍሬታት፡ ሎቢን ህለ ወእብ ዐቢሁ ለበዝሐት ሐለትኅ ዲብ ተመር ተ። ክመ እለ እቤ ለበዝሐ ዲብ እሊ መሸፋዕ ተመር ነኣትፋሬ ህሌን፡ ወተመር ዲብ ዐለም ልግባእ ወቀበት ዐድ ኣህምየቱ ሰኒ ወቅል ተ። እብ ደረጀት ወጠን እብ ብዝሐ እግል ልትዘራእ በርናምጅ ጸቡዋ እግሉ ህለ፡ ኣዜ ገሕቱላይ እግል ዘርእ ተመር ለሐሳቱ እግልሚ ተመር ኣርድ ጩወ ወሐፋነት ፈቱ።

ተመር ዲብ ኤረትርየ ምን ሰነት 2006 ቱ ለትረኣ ወዲብ እሊ ኣቅሊም ቅብለት በሐር ቀያሕ እብ ክልኣት ሰልኣሰ ሕሱራም ሐረሰቶት እቦም ቱ ለተኣመረ ወተንበተ ኣሰክ ሰነት 2017 ሰኒ እግል ሊጊሰ ኢቀድራኒ፡ ሳኪን ሐቆ ሰነት 2017 ኣርት እመር ቄድራይ ሐርሰ ዶክቶር ዐብደለ ምን ቱኒዝየ እንዲ መጽኢ፡ እግል

ሻብ፡ ኣድም ዑሰማን ሙሰ

ሐረሰቶት ወመኣሰሳት ሐርሰ ሕኩመት ኣምር ለገብእ እሎም ፋይሕ ደርሰ (ተኣሂል) እብ ሰበት ሐርሰ ወኣትፋራይ ተመር ህበዮም፡ ወኣዜ ዲብ እለ ደውለትኅ ዲብ ኩሉ ኣቃሊም ክም በጽሕ ጋብእ ህለ።

ዲብ ኣቅሊም ግብለት በሐር ቀያሕ፡ ዲብ ዐንሰብ፡ ጋሽ በርክ ወቅብለት በሐር ቀያሕ ክም በጽሕ ጋብእ ህለ፡ ኣዜ ዲብ እሊ መሸፋዕ መኣሰሰት ሐርሰ ወተዋብ ንዋይ ቅያሰ 900 ዕጩይ ተመር ህለ እግልነ ወላመ ዲብ በክት ለህለው ሐርሰቶት ለዘርእ ተመር እብ ሰኔት ክቡታሙ ህለው ወኣህምየት ቱ ወመኣሰሰት ፍህማም ሰበት ህለው ዝያድ ፍገራት ሰኔት እግል ትትረከብ ምኑተ ለልብል ረኣይ ብዬ እግልሚ ዲብ ሰልኣሰ ሰነት ሻፍግ ፍሬ ተህይዮም።

ዐድነ ኤረትርየ ዲብ ዐለም ለትትጃገር እቱ ደረጀት ባጽሐት ህሌት፡ እግል መሰል ቅያሰ ከምሲን ኣልፍ (50,000) ዕጩይ ተመር ህለ ወምነ 50,000 ለ23 ኣልፍ ዲብ ኣቅሊም ቅብለት በሐር ቀያሕ ህለየ። ኣዜ ሐረሰቶት ቅብለት በሐር ቀያሕ ወግብለት በሐር ቀያሕ ዝያድ እንዲ ፈሀመዉ ሸቂቡ ህለው። መኣሰሰት ሐርሰ ወተዋብ ንዋይ ዲብ ገሕቱላይ እግል መደት ሐምስ(5) ሰነት ወዲነ ክድመት ተመር ዲብ ዐዳገ ዲብ ነህይብ ወለ ክድመት ለህይብ ምነን ህሌነ 350 ዕጩት ተመር ተን። ወለ ተርፈዩ ዕጩይ ተመር ህዩ ዲብ ዕምር ንኡሽ ህለየ ወግረ እለ ተን ለፍሬ ለህይብ።

ሐቱ ዕጩት ተመር፡ እብ ሰልኣሰ ገበይ ትትዘራእ ወህተን ህዩ ሐቱ ምነ ጋምል ኣቅሹን ምነ (ጭብጩብ) እንዲ በተክነ እንዝርእ፡ ክልኤ ምነ ፍጽህ እንዝርእ ወሳልኣሰ ህዩ እብ ናይ ቲሹ (Tissue Cull) እብ Computer እብ ገበይ ዋወርት እግል ንዝራእ እንቀድር፡ ኣዜ ሐቱ ዕጩት ተመር ምነ ኣምዕል ለእለ ትዘራእ ዲብ ሰልኣሰ (3) ሰነት ፍሬ ተኣነብት ዲብ ህሌት፡ ዲብ ሐቱ እርየተ ኣሰክ ክልኤ ኩንታል እግል ንኣሬ ምነ ልትቀደር፡ ወሸር

ሕማም ሐቆ ክልኣየ እግል መደት 70 ሰነት ፍሬ ተኣበልዕ ወዕምረ ቅያሰ 120 ሰነት እግል ትጽነሕ ትቀድር።

ፋኢደት ዕጩይ ተመር ህዩ፡ ምን ፍሬሁ እንበልዕ፡ ነኣዘቤ ምነ፡ እግል ኣብያትኅ እነድቅ እቡ፡ ንዋይነ ነኣበልዑ ወጽላል ዲብ እለ ሐዘነ ኣካን ቤት፡ መቅለብ፡ ኣሰክ ዲብ ሐሽመ እግል ኒደዩ እንቀድር ወፍሬሁ ክም እክል ወነብረ ንትነፋዕ እቡ። ዓመተን ፋኢደት ተመር ለልትዓደለ ኣለበት። እብል ገኡቱ መዝኩርቱ ወዶል ልትበለዕ ሰኒ ቅወት ለህይብ። ሕፋንቱ ወዶል እንበልዑ ሐፋነት ለይበነ ምን ተመር ወለ 3 ፍሬተት ምን እንበልዕ ካፍየት ሐለት ለህይብ። እምበል እሊመ ዲብ ሐን ዕጩይ ተመር ለለኣትሐዘነ ነኣይሽ ኣዝረኣት እግል ንዝረእ እንቀድር። ገሌ ምን ኣንዋዕ ዕጩይ ተመር እግል እስሚ፡ መጅሁል፡ ኣዋዳር ወበርሄ እግል ንሰሚ እንቀድር።

እብ ሰበት ፋኢደት ወእንታጃ፡ ኣንዋዕ፡ ወሓለት ጀው ናይ ተመር ሁጅካም ዐልነ ከተመር ወለ እግል ዓፍየት ወድ ኣዳም ዶሩ ሰኒ ቱ። ክመ እሉ እንቤ ሐለት ሐፋነት ወሰክነ ወበርዱ ሰከርያት ዲብ ገርብነ መንፈዐት ትርድት ለትመልክ ማደት ህሌት ዲቡ። ኣንዋዕ ዕጩይ ተመር ህዩ፤ መጅሁል፡ ኣዋዳር ወበርሄ ሳምያም ዐልነ እለን ኣንዋዕ ዕጩይ ተመር ለሐሰት ሻፍገት ፍገራት ወለ በዝሐት ነቲጀት ለለህይባነ ኣንዋዕ ተን። ወዲብ እሊ ምድር ከረ ኣቅሊም ቅብለት በሐር ቀያሕ ወእብ ፍንቱይ ዲብ ከረ ገሕቱላይ ለሐሰት ነቲጀት ለለህይብ ቱ፡ ለሰብ ህዩ ተመር እብ ጠቢዐቱ ምድር ሕፋን ወጩወ ለትሓበረ ዲቡ ቱ ለዘያድ ፈሬ እቱ። እምበል እሊመ ተመር ክሃለት ናይ ጽምእ ማይ ህሌት እሉ ወዲብ ዐድነ ኤረትርየ ሕዲነ ማይ እብ ህለዮቱ ተመር እግል ንዝራእ ወነኣትፋሬ በክት ብነ። እሊ ዲብ እብል ህዩ እብ ዕልም ወድራሰት ለተኣክዳ ቱ።

ተኣተላሌ

ወተርብዩት

እት ሐቲ ቀርየት ዎሮት ሹም ነብር ዐለ። ለሹም እግለ ዐሳክሩ እንዴ ጀምዐዮም “ዘዐት ሰኔት ለበልሰ ነፈር 500 ዲናር እግል ሀቡቱ” እንዴ ቤለ በሽረዮም።

ለሹም ሐቲ አምዕል ምስል ዐሳክሩ እት ሻርዕለ መዲነት እብ እገሩ እት ልሄርር፡ ዎሮት እናስ ግንዳብ ዕምሩ እት 90ታት ለበጁሐ፡ ግረ 20 ሰነት ፍሬ ለተሀይብ ዕጩት ዜድ-ዘይቱን እት ሽትል ረአዩ። ለሹም አስክለ ዕጩት ሽትል ለዐለ እናስ ግንዳብ እንዴ አወለጠ፡ “ሰምዐኒ መልሀይ፡ እለ ዕጩት ለእግለ ትሸትል ህሌከ እግል ትፍሬ 20 ሰነት ለአትሐዝዩ ወእንተ ሰበት ገንድብከ ዮም አው ፈጅር ምን እለ እዲነ ክባባይ ገብእ ለትብህል እቱ ዕምር ባጽሕ ህሌከ፡ እለ እንዴ ተአምር ዕጩት ፍሬህ ለኢትበሌዕ እግል ሚ ትትዕብ እት ህሌካ?” ቤለዩ።

ለግንዳብ እበ ሹም ለትበህለት ህግዩ ፍኩር እት እት እንቱ

አስኩ ውልብ እንዴ ቤለ፡ “ቀዳምያም ዘርአው እነ ወሕነ በልዐነ፡ ሓርያምመ ሕነ እንዝርእ እግሎም ወህቶም በልዎ” ክም ቤለዩ፡ ለሹም ሰኒ ትረይሐ፡ እብሊ ህዩ፡ እግለ ምስሉ ለዐለ ዐስከሪሁ 500 ዲናር እግል ለሀቡ ሐበረዩ ወ500 ዲናር ሀበዩ።

ለእናስ ሰላዲሁ ክም ሰለመ ሰሕቅ ወደ። ለሹም እለ ክም ረአ እበ ሰሓቁ እት ልትፈከር፡ “አዜ ህዩ ኖሰካቱ ሚ ረከብከ!” ቤለዩ። ለእናስ ግንዳብ እብ እንክሩ፡ “ዕጩት ዘይቱን እግል ትፍሬ 20 ሰነት ተሐዜ፡ ዕጩቹ ላኪን አዜ ፍሬ ሀበት” ቤለዩ። አዜመ ለሹም ህግዩ ውጅህት ወዕግልት ሰበት ገብአት እቱ ወረይሐቱ 500 ዲናር እንዴ ደግመዩ እብ ሸፋግ ምን ድዋሩ ትወርከ።

ሐረኩቱ ለረአ ዐስከሪሁ፡ “ሹምን ደሐንካቱ፡ አፎ እብ ሸፋግ ምን አካን ትወርከክ!” ቤለዩ። ለሹም እብ እንክሩ፡ “ለእናስ ዘዐት

ሰኔት እንዴ ኢለሐግል አስክ ፈጅር እግል ለአጽነሐኒ ቀድር፡ አነ ህዩ ምስሉ ትገሌኮ ምንገብእ ለከዝቹ እግል ልውሐዩ ምንዬ ሰበት ቱ እበ ሰኬኮ ምኑ” ቤለዩ።

አማንቱ ህግዩ ሰኔት ወዘዐት ዕግልት እግል ቤልሳዩ ወሴምዓዩ ጥዕም ወፍሬ ሰኒ ለትሀይብ ተ። ሰበት እለ ክል-ዶል ምን ንሳልነ ለትፈግር ዘዐት እግል ንትሓፈዝ እት ብከ።

እምበል እሊመ እግልዬ እንዴ ይእንብል እግል ታርፌዬ ውበዕዳም ኡዳምዬ እት እንብል እዲነ እግል በይ’ነ ለእነብር እት እንዴ ኢትገብእ፡ እብ ሕበር አድ-ሕድ እት እንሰዴ ወእግል ሕድ እት ነሐሰብ ዶል ንሄርር እት ለጠዐመት ወለተዐገለት ክም ተ ተሐብረከ።

ወድ አዳም ክም አድግ፡ “ግራዬ ሰዐረት ኢትብቀል!” ምን ልብል ታርፌሁ እትለ እዲነ እግል ለሀሌ ወኢቀድረ ዐለ። ሰበት እለ ለሰኔት እግል መጽኦ አግማም እት እንብል ሰበት እነብርቱ ዮም ለትሸተለት ሽትለት ፈጅር ለመጽእ ታርፌከ ፍሬህ በልዕ ወማሌ ለትሸተለት ህዩ እንተ ዮም ትበልዐ።

አጥዐሚቶ

ዎ ሮ ት መደርስ እት ፈሰል ለአደርስ ውዕል እንዴ ዐለ፤ ዎሮት ደረሳይ ሰበት ኢትፈሀመዩ፤ ዲበ ፈሰል እንዴ አትረፈዩ አንቀሶት እግል ለአደርሱ ሰተተ። ክእነ እት ልብል ህዩ እግል ለአፍህመ-ጀረበ። “ሰምዐኒ አርበዕ አራንሺተት ዐለዩ እግልከ። ክለን ምንዲ ትበልዐን ከም ተርፈ እግልከ?” እት ልብል ትሰአለዩ። ለሕጻን ሻፍግ እት እንቱ፡ “ለበሊሰ ሰኒ አምሩ ህሌኮ” ቤለዩ። ለመደርስ በሊሱ እግል ልሰመዕ እት ለሐዜ “አሁ፤ ከም ተርፈ?” ቤለዩ እብ ድግማን። ህቱ እግለ ሙሩን ጭገሩ እንዴ ቀዋቅል፤ “ለአርበዕ አራንሺተት ክለን ዶል እበሌዕ፡ ቀረፍ ተርፍ እግልዬ” ቤለዩ በሕ እንዴ ልትጸበር።

ንህብ ወመናፍዕቲ

ንህብ እብ ሽቅለ ወእብ መንፈዐተ ምን ለልትአመሮ ጅንሰ ሔዋናት ተ። ሰኒ ቅንጭብት ዲብ እንተ እግል አዳም ቅደሰ ለአለቡ መንፍዐት ተሀይብ። ንህብ ለጥዑም ወክምሰል ሰራይ ለልትአመር መዐር ትሸቁ። ምን መዐር ሽሚዕ ወእሉ ለመስል ሓጃት ልትሸቁ። እት ክምሰልሁመ እግል መትፋራይ ዕንባባታት ትነፈዕ። እለ ህዩ ዕንባባታት እንዴ ረፍዐቱ ተብዐት ወአንስ እግል ልትፋሬ ተአቀድሩ።

ንህብ ክለ ሹም ትወልደ። እለ ሹም እት መደት ቀይም ዲብ አምዕል አስክ 2000 ቤጩት ትወልድ እት ህሌት እት ወቅት ሐጋይ ህዩ ምን 1000 አስክ 1500 ትወልድ። እለ ህዩ ለትመይት ንህብ እግል በደሎት ቱ። እብ ፍንቱይ ሸቃለ አጊድ ሰበት መይቶ በዱሎም እግል ለሀሌ ለአትሐዜ። ዲብ ዎሮት ቀፎ ናይ ንህብ አስክ 40,000 ንህበት እግል ልንበረ ቀድረ።

ከንህብ አክል እለ መንፈዐት ሐቆ ብዲበ ክል ዎሮት ከእበ ትትቀደሩት እግል ልተወብ ወምን ቅሩብ ምን ሸፍሩ እብ አክዶራት እግል ልትመተዕ ለአስትህል።

ለዘት ኢምሳላትን ነአዳወፎ

- * እም ሐዋን እግል እንዳቂ ትፈሬሕ
- * ሐሊብመ ወልዱ ሔሰዩ
- * ሞት ምን ኢመርኢት አበወ
- * ሰከ ወልዱ ዓበ
- * ልብ ወለት-ከብደት ትበልሱ
- * ተላይ ሐዲስ ህርደ ልትግደር
- * ሰመ ደሀብ ኢትዘልም
- * ምን ነፍስ ጠምዕወ እብ ምፍራቅ ዐርቀይ ትመልጭ
- * ምን ፈታይክ ተዐቀብ አባይክ ረቢ ከርዑ
- * ማይ መሪር ማይ ጥዑም በጽኦ እቡ
- * ማይ እብ መሀጸ ዝበድ ኢልአፈግር
- * ሐኩ ምን ልትላጹ፤ እንታመ ረአስከ አጥልል

እድንዮ ተለትዘልመን ወለ ሕናቱ ለይእንከድመ።

ሳሌሕ-----እለ እድንዮ እብ አማን ዛልመት ተ። እግል ሰሩ አክዶራት፤ እግል ሰሩ ሕግላን ጸለም፤ እግል ሰሩ ዓፍዩት ካፍዩት፤ እግል ሰሩ ዐዛብ ወጅርሰት፤ ሰሩ ለአከርር እት ድርሰት ወሰሩ ዲብ መርተበት ወቅልወት፤ ሰሩ ርግርጎ ወናሽፊት፤ ሰሩ ሐሊብ ወእከለት! ሚ ኒበለ። እድንዮ እብ አማን ዛልመት ወካይነት ተ።

አድም-----ያ ሳሌሕ! እለ እድንዮ እብ ሸበህ ሕመዩ። ህታመ ያረይ አፍ ወወዴት ላቱ እለ ትብል ወይሐግለት። እድንዮ ህተ ኢኮን ለትከድመከ። እንተ ኖሰከ እድንዮከ ትከደም።

ሳሌሕ-----ሐቆ ትጸገገተኒ ህዩ? አነ እብ ድማን እቤ ምን ገብእ ህተ እብ ገለብ፤ አነ እብ ገጽ እቤ ምን ገብእ ህተ እብ ግረ። ደለ እበ ባሰርኮ ከት ትቤ። ምን ሐምዩ ሕሚት ተአሰታህለ ሌጠ።

አድም--ከእለ እድንዮ ሚ ኢገብአት እግልዬ ትብለ ህሌክ?

ሳሌሕ-----አፎ ምን አርዛቀ ኢትካፍለኒ? አፎ ክምሰለ እንዴ ጸግበው ልትጋሰዎ ወአክቡዶም ጣሶ ለህለው ኢትሀይበኒ እብል ህሌኮ። እሎም እብ ማል ድፉናም ለህለው እግል እድንዮ ሚ ወደው እግለ? ክልነ ምስል ትወለድኒ ዲበ ወምስል ትከለቅከ።

አድም--ሰምዐኒ አዜ ሰአል እግል እትሰአለካ ቱ።

ሳሌሕ---ሰኒ፤ አናመ እበልስ እግልከ።

አድም---ርዝቅ ሚ ቱ? ርዝቅ ለልትበህል ሚ ቱ?

ሳሌሕ---ርዝቅ ግሩሽ ቱ። ምን ግሩሽ አጅባብከ፤ ባሌጃትከ፤ ባንክከ ወክምርከ ዶል ትመልእ ክሉ ፈቱክ ወእብ ምድር ወዐስተር ክምሰል ምራድክ ትሄርር።

አድም-----እለ ርዝቅ ኢኮን በሊስ ብዕድ ሕዜ።

ሳሌሕ----ሃ---የእ! ምን ግሩሽ ወኬን?

አቤ---አቤ፤ ምን ግሩሽ ወኬን።

ሳሌሕ---አይዋ----- ግሩሽ ሐቆ ርዝቅ ኢገብእ፤ ርዝቅ ንዋይቱ። ያረይ አማንዬ ቱ! ንዋይ ርዝቅ ዐቢ ቱ። ዔሽ እማት እግል፤ አጣል እማት አንግል፤ ዐሪት ወሐማሊ፤ አርሄ ሸላሊት ዕሻራተ ወነግደላ፤ መፈርደ ወህምራሪብ አክዶር ህለ ዲበ። አፍሩስ ሐምበሊታት፤ አብቁል ለገዛይፍ፤ ውላድ አፍሬት እት ለአራይፍ እለ ክሉ ርቅዝ ምን ኬኑ አለቡ ቱ።

አድም-----አዜመ ለበሊስ ኢረከብካሁ።

ሳሌሕ---ወሀር አነ! እንተ ምራድክ እሙር እግዬ ይሀለ። ምን እለ ወኬን?

አድም---አቤ ምን እለ ወኬን።

ሳሌሕ-----አዜ ፈቀድኮ። ርዝቅ አብዶት ቱ። ንዋይ እብ ሕማም ልትጀለፍ። ግሩሽመ ትበዴ ከበዐለ ፈልሰ። አብዶት ላኪን ኢልትአረጽ ወኢበሌ። ሐቱ ዶል ሐቆ ትነደቀ ዲመ ነብር። አይዋ! አብዶት፤ መርበዓት ወሸለል፤ ረዋሺን ለውቁል እት ዐስተር፤ ፈናድቅ ወነዋዲ፤ ጀላል ቱ ‘ግል አራዲ።

አድም-----ያረይ አነ ቃስዱ ለህሌኮ በሊስ ኢረከብካሁ። ዐረብረብ ሌጠ ኪድከ።

ሳሌሕ---እለ ለአነ እብሉ ህሌኮ ርዝቅ ኢኮን?

አድም---ርዝቅ ኢኮን። ርዝቅ እግል ልግበእ ብዕድ እግል ልትአመር ለወጅቡ ጋር ህለ።

ሳሌሕ---ሐቱ ሓጀት ፈቀድርኮ። ርዝቅ ምድር ቱ። አርድዩት ምን ክሉ ትትፈደል። ምድር ብከ ምን ገብእ ረዋሺን ትሸቁ ዲቡ፤ ንዋይ ተውብ ዲቡ፤ ጀራዲን ትወዴ ዲቡ፤ ተሐርሱ ከከረ ዕፉን ወማሺለ፤ ሸኒር ወሸንጫይ፤ ብልቱብ ወፉል፤ ደምሃይ ወዳጉሰ፤ ጣፍ ወደበር፤ ስምስም ወግጥን ወብዕድ እንዴ ዘርአከ ተጅር። ምድር ለሐይሱ አለቡ።

አድም---እለመ በሊስ ኢኮን። ልሰዕ በሊስ ሕዜ።

ሳሌሕ---አነ ገድም ትወጽዐኮ። ወምን እለ ወኬን በሊስ ክምሰል አለቡ አምን ወእደምን። እንተ ህዩ ትደረር።

አድም-----ከሳስ ትደረር ሐቆ ቴልከኒ እትደረር። ርዝቅ ሰለስ ሓጀት ተን።

ሳሌሕ--- ሰለስ ሓጀት! አነ ላኪን አርበዕ ወዴክወን። ግሩሽ፤ ንዋይ፤ አብዶት ወምድር።

አድም---እለን ኢኮን። ርዝቅ አወል ዓፍዩት ተ። ዓፍዩት ሐቆ አለብከ ሐቱ አለብከ። ማል ኢልጥዕም እግልከ ወአምዋል!

ሳሌሕ---አሃ--

አድም---ለካልአይ ኤማን ቱ። ኤማን ሐቆ አለብከ እበ ብኮተ ሐቆ ኢትአገኔዕ ማልከ ተርጀመት አለቡ። ኤማን አለቡ ለማሉ ሕኔት ርዝቅ፤ ዐዛብ ወከራብ ገብእ እግሉ።

ሳሌሕ---እንዴ ለሳልሳይት፤

አድም---ሳልሳይት እዴ ምድት ተ። ምን እለ ብከ ትውሐድ ወትብዘሕ ተሀይብ ሐቆ ገብአከ ዲመ ርዝቅ እንተ። ደለ እለ ሀብከ እግልከ ትትከዝን። እብ ዕጽፍ ህዩ ትመጽአከ። ሃይባይ እት እድንዮ ርዝቅ ወዲብ አልአኻረ ህዩ አጅር ቡ። አዳም እለ ትረዝቀ ምን ልትረዝቅ እለን ሰለስ ሐቆ አለቡ ሓግል ቱ። አዜመ እንተ እድንዮ እንዴ ኢትአትማርር እግል ህሌት እግልከ ኤማን ውዴ፤ ዓፍዩትከ ዕቀብ ወእግል መላኪን ሀብ ወደሐንከ።

ሳሌሕ---ያረይ እንተ ገድም ሐከምከ ወአድረስከ ረቢ ኖሱ ልጃልሉ ዲብከ።

ቅርቅር ወወልደ ካምቶ

ቅርቅር ለትትበሀል ሰራረት
ሀሌት። ወህተ ወል ሀለ እለ
ወሰሙ ሓምድ ተ። እግል ሓምድ
ወድ ቅርቅር ንህብ ቀትለቶ።
ወቅርቅር ለወልደ ንህብ ክም
ቀትለቶ ምን ለመርባቱ እግል
ተአቅሰን ትጽገም ሀሌት። ወንህብ
ወውላደ እግል ተአብዲ ክእነ
ትወዲ ሀሌት፡-

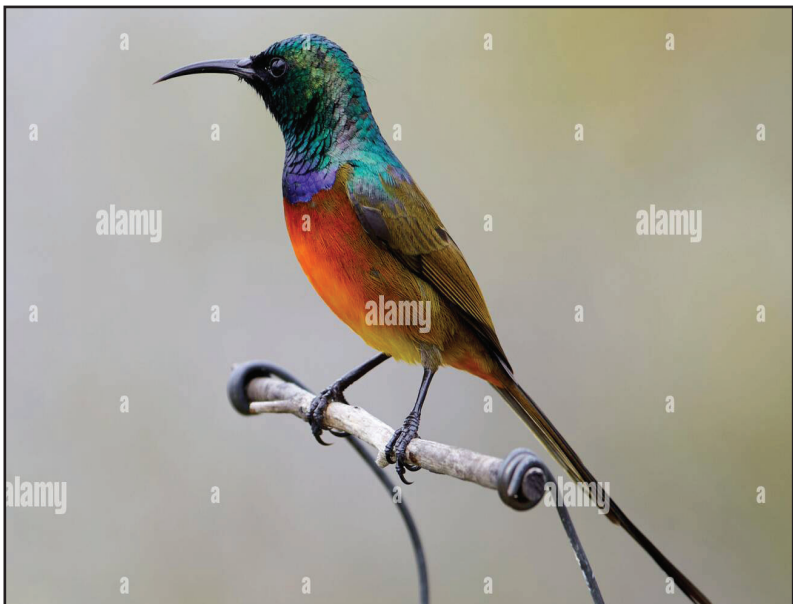
ለጊዜው እት ጋንጊ ፅጭዮት መግብ እበን ወእት ሰቀለ ባይአት ክም ረኤተ ኡዳም ትመሬሕ እተ። ከኡዳም እት ለሐልፍ ክም ረኤት እት ድዋርሊ ኡዳም እንዴ ገኡት እንደይ ተአትካርም ትነቅም። አሰክ ለኡዳም አሰር ለማርሒተ ገብኡ። ወለ-ሓልፋይ ለንቅመተ ምን ፋርግ - ምን ለአምር፡ ክእነ ልብለ

ገደ እም ሓምድ

ወልዩ ሓምድ ወልዩ ወወልኪቱ
ረቢ ወደዮ ምንገብእ እግል
ነኣቅሰኖ

ወክኢነ ሁቱ እት ለአድድ እለ ወሁቱ እት ነቅም ወእት ትመርሐ እት አካንለ ንህብ ትብጥር። ወአስክ ለኡዳም ልርእየ እተ ተአትቀባብል። ወሐር ለኡዳም ክም ረአየ ህተ ትገይሱ። ወለኡዳም እሳት እንዴ ለአጸብጥ እብለ ተናን ለንህብ ለአሸክር ከመዐረ ሸንክል። ወቅርቅር ክእነ እግል ኡዳም እት ትመሬሕ ለእለ ረኤት አካን ንህብ ክለ ተሐብር። ወንህብ እብ እሳት ለመሸንክሊት ምነ ወምን ውላደ ብዙሕ መደት። ወቅርቅር ክእነ መርባት ወልደ ሓምድ ተአቀሰን ሀሌት። ወአስክ አዜ እብ ክእነ ኡዳም እት ንህብ ተሐብር ሀሌት። ደኣም ሐት-ሐቲ ዶል ትሰምድ ከዲብ ኦራዊት ወዋኒን ትመርሕ።

ወቅር መሰንቆ

መስንቆ ለእቡ ዘቡጠ ወተር ቤ።
 ወክል ወተረ ስም ቡ። ወክም
 ትዘበጠ “ወተር እገሌቱ እሊ”

ልብሎ ከለኤልልዎ። አናይ
ገሀመ ወተር በ። ወናይ ሀጅክመ
በ። ወእትለ መሰንቆ ክል ገቢሊት
ወተረ ተአምር። ወሀቱ ትዘበጠ
ምንገብእ ክል ዎርት እትለ ናዩ
ለአሰቅር። አስማይ ለአወትር እለን
ተን፡-

ሰብሳቢ ፍይ ነታብ - በኢዓምር ቱ።

መንደር፡ ናይ ሐሳብ ቱ - ዐድህብቴስ

ኣብ-ጸረኡ ናይ ዐድ ተክሌስ ቲ።
ብልሹ፡ ናይ ዐድ ትማርያም ቲ።
ቤጽዓይ፡ ናይ ክሉ ሓሊብ እንሰ
ለሰቲቲ። ወክል እናሰ እትላ ወተሩ
ልግበእ መ ኣክልል ኣሰቀረ ለኣእብ
ለኣሰቅር ቡ። ደኣም በኒዓምር
ወሐብብ ወዐድ ተክሌስ ወዐድ
ናይብ እሎም ክሎም ለዘይድ-
“ሩርብ!” እንዴ ቤለው ለኣሰቅር።

ወክሉም ፈዳብ ወሐዋር ለአጉብአ
“ፋርሰ!” እኩ ልብል ለአሰቅር።

ክል እናሰ እዋን ጸገም መ
መትፈርጋይ ወክል ወቅትም ለእብ
ለአሰቅር ብእቱ። ክል ዎሮ ክም
ወቀዩ መ ክም ስቃር ቤት አብሁ
ዎክ ምን እገዝ አሓሁ ለሰቅራት
ነሰእ። ገሌ ምነ ስቅራታት

እብ ውህር ለልትብህል ሌጠ ምን እንረክ

ውህር፡ ውህር ስናት፡ ውህር
 እማት አለቡ፡ ውህር ከደን፡
 ውህር ውላድ፡ ውህር ድጌ፡
 ውህር ገቢል፡ ውህር ጥሉቅ
 ብዕድመ ህለ
 ኢትምሕክ፡
 ህመም መሸንገል
 ህማም ገቢል
 ህርብ ግርጉር
 ህብረም ህንራራብ
 ሐየት ረበዕ
 ሐማረገ
 ማንጊት
 በዐል አጃል
 መቼለ

ዴሞክራሲያዊ ምክር ቤት
ወላይኛ ጋራ ጉባዔ

ምን ሕላይ ቀዳም ያም

ዲበ እት ሰነት 1913 እብ ኢኖ ሊትማን ወነፊዕ ወድ ዕትማን ለጠበባ ክታብ ሓይላት ትግራይት፡ ምን ሓይላት መንሰዕ ቤት ኣብረሄ እብ ከፋሊ ወድ ደርመስ ለልትበህል ሓልያይ ላሊ ዲብ ሰክብ ለበዲር መልሂቱ ወመላሂቱ ለበለው ወሐሬ ለሞተው ሰናቱ እብ ሕልም ምስሉ እንዴ ትመዋው ምድር ክምስል ጸብሐ ምን ኢረከበዮም ለቤለ ሕላዮት ስርቤብ ወሰፊላል ክእነ ትብል፡-

ሰሞኢ ኢልትገደስ - እለ ከአፎ ተአዳግም
 ሰብ ለጸንሐ ምስልዬ - አየ ጌሰ ወሕሻኩም
 ለእዲ አብ ኬመ - ትሻክክ ጸንሐት ወጃድም
 ለአፍ አብ አርዋ - ሐሌ ጸንሐ ወዳግም
 ዕቴልዲ ክልኤ ምልትሐ - እንዲ ጸብጠ ከኣዝም
 እንቱም ሰኒ ህሌኩም - ወእኩይ ህለ ለግራኩም
 ምስል አበቸኩም - ጥዕም ህሌት ነብራኩም
 ገአኩም ወለድ መካዝን - እብ ረቢ ወእብለ ጎማትኩም
 ወዲብለ ክዋነ - ተላይ ሐልብ ምን አሓኩም
 ሰሞኢ ኢልትገደስ - እለ ከአፎ ዳጉመ
 ሰብ ለጸንሐ ምስልዬ - ፍንጌ ገለብ ወጉብ
 ምን አርዋይ ወተሐት - አካን ለአባይ ልቡለ።

ከፋሊ ወድ ደርመስ እት በደ ሰብ ገጽ ገምሮት ለበለ ሕላዮት ሆዩ ክእነ ትብልዩ፡-

አነ እብ ግላዬ - ወጸርዬ በኩ ቦፋ
ጅምቦ ወሀያቡ - ስኒ ህሌት ኖሰ
ሪምኪ አክ ዱብነ - ወገለብ ምንለ ሞታ
ምንለ ርሻሽ ቃምዱ - ወክቡድ እበን ወሐጸ

እቡ ሰብኮ ሚቡ - ቀይም ቀላቅሎታት
 ወእቡ ሳግሞ ሚቡ - ለሐተ ምን ዳምሮታት
 ወምስሉ ገሙ ሚቡ - ሰኖ ለኡብዕሮታት
 ወገለድ ከፊ ሚቡ - ዲብለ ገባይሎታት
 ወእቡ ዘምቶ ሚቡ - ከገይስ ዲብ ሐሮታት
 ተማም ለክፎ ዲቦም - ኦካባ ወአግዐሮታት
 እብ ቀጠፍ ጌልል - ከከፍል ማሞታት
 መርባት ሰሜ ሚቡ ልስከብ ሰብ ካኮታት
 ወገድም ተክሎብ ሚቡ - ክፊት ጽባቦታት
 ካልእ ላሊ ድገም - ወካቦይ ሸባርቆታት
 ጭገር አስሮ ምናታ ሕማሞለ ከላወቁታት

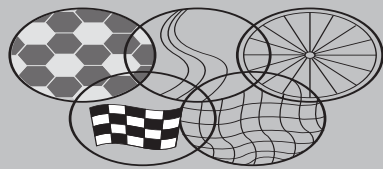
ዴሞክራሲ ክታብ ሐይለት ትግራይ 1913

ዐውቲ በዐለ ሚ ቱ

ጀገድ ወደ ዐገበ ለልትበህል እናስ ምስል ጸሩ ገበይ ገይሶ ዐለው ወእት ገይሶ ምን ጸሩ እናስ ምሮ እንዴ ተዐንቀፈ ወድቀ። ለሰብ ለብዕዳም “ተዐወ!” ቤለም። ደኣም ጀገድ “እግል ኢቲሙት ቅጽኡ ኢትቡሉ። ዐውቲ በዐለ ሚቲ!” ቤሎም። በህለት ለእናስ ለወድቀ ፈዳብ ኢኮን ወሓጥርመ ኢኮን ወእብለ ሕውናሁ ወኢሐጠሩ እግል ልትዐወት ለገብእ እሉ እናስ ኢኮን እንዴ ቤላቱ ለክእነ ቤሎም። ወእለ ኣስክ እለ ኢነት መስል ጋብኣት ሀሌት።

ከእት መስሎ “እግል ኢ.ሊ.ሙት ቅጽኦ ኢትብሎ ዐውቲ በዐለ ሚቲ ቤለ ጀሃድ ኣብ በፍተ” ልብሎ።

ወጠንዶይ ጅግረ ወጃላት 'ኤሪ-ጁንዮር' ገብአ

ስወር: ክብሮም ጸሃይ

ወጠንዶይ ጅግረ ወጃላት ምግባዩም ሸባን መትባድረት፡ ለሐልፈ ሰነብት እት መዲነት ባጽዕ ገብአ

እሊ እብ 'ኤሪ-ጁንዮር' ለልትአመር ብድረ ወጃላት ዓማር 17 ወ18 ሰነት እት ገብአ፡ እግል ዒድ ዐመልየት ፈንቅል እንዴ ትበሀሉ፡ እግል ሳልስ ሰነቱ ደርብ-ሕድ እት ባጽዕ ገብአ፡ ውላድ ወአዋልድ ህዩ እት አከድን ወመዲነት ጅግራህም እንዴ ወደው፡ እበ ረክበው ንቃዋ ወወቅት ቱ ደረጃቶም ለጸብጠው፡

እተ በረ ምን መዲነት ለገአ ጅግረ ከደን፡ እግል ሰልፋዮም ሰለስ መትባድረት 3፡ 2 ወ1 ንቅጠት ለልኡትህይብ ክልኤ ናይ ምግብ ሾላት ዱሉያት ዐለዩ፡

እተ ጊማይ ግልብብ ለአጽበሐ ናይ ሰንበት ንኢሽ ጅግረ አዋልድ፡ ምን ባጽዕ እንዴ ትበገሰዩ ገሕቱላይ እንዴ በጽሐዩ እቅባላት፡ 90 ኪሎምትር እተ ትጃገረዩ፡

እት ጊሰት ወእቅባላት ዲብ ማይ-አግል ዱሊት ዲብ ዐለት ሾላት፡ እተ ሰልፋይት ሄርሚሊ ስምኡን ምን ፈሪቅ ግብለት፡ ሲዶን ሀብቶአም

ሀብቶአም ወዕድል ተሰፋገርጊሰ ህዩ ምን ራብዓይ አሰክ ሱሳይ ተርቲብ አተዩ፡

እብሊ ፍገሪት ህዩ፡ አርሴመ ወርዚና እብ ሕድ ለመሰል ወቅት 2ሳ፡48ደ፡33ካልኢት፡ አወላይት ወካልኢይት፡ ሄርሚሊ ህዩ፡ እብ ክልኤ ካልኢት እንዴ ደንገረት ምነን፡ እግል መርሐለት ጅግረ ወቅት ለዋለዩ ካዲብ ካልኢይት መርሐለት ለትዐደያ ተን፡

እብ ንቃዋመ አርሴማ ወርዚና 12 ንቅጠት፡ ሄርሚሊ ወሲዶን ህዩ፡ እብ ሕድ ሸብህ 11 ንቅጠት እንዴ ረክበዩ፡ ምን አወላይ አሰክ ራብዓይ ተርቲብ ጸብጠዩ፡

እብ ናይ ፍሪቅ ጅግራ፡ ደርብ አድሕድ ፈሪቅ ግብለት ወትጽቢት እብ 8ሳ፡ 26ደ፡ 12ካልኢት፡ አራግ ህዩ፡ እብ ደቂቀት ወ47 ካልኢት እንዴ ደንገረዩ ምነን ሰለስ ሰልፋዮም ተርቲብ ሐጠጠዩ፡

ውላድ ህዩ ግንደዕ እንዴ በጽሐው ባጽዕ እት ለአቀብሎ፡ 135 ኪሎምትር ሰወገው፡ መብዝሐም

ምን ሰራይር ሳዋ ወርዚና ብርሃኔ ምን ደንደን፡ እተ ካልኢይት ህዩ፡ ሲዶን፡ ሮዚና ወአርሴማ ዐንደጼን ምን ፈሪቅ አራግ ደርብሕድ አተዩ፡

እብ ዓመት ትልህዩ ሰኔት እት ለአርእዩ ህዩ ዲብ ሳዐት 32 ኪሎምትር ዲብ ከይደ፡ እብ 2ሳ፡ 48ደ፡44ካ፡ ትልህያህን እብ ሾላት ጅግረ አትመመዶህ፡

ደዓም ዲብ ኬንዩ እተ ገብአ ጅግረ ወጃላት ሻምፕዮን አፍሪቀ ለትጃገረት አርሴማ ዐንደጼን ህዩ፡ እግል ደዓም ምስለ እተ እድንዶይ ጅግረ ለተልሂት ወእዜ ፈሪቅ ደንደን ለወከለት ሮዚና ብርሃኔ እንዴ አጅገረት፡ አወላይት አቱት፡ ናይለ ትልህዩ ለሌሰት መትባድራይት ለትሰሚት ሄርሚሊ ስምኡን ህዩ ሳልሳይት ገአት፡

ነፈር ፈሪቅ አራግ ራሄል ዑቅባይ፡ መትባድራይት ሰራይር ሳዋ ሲኦን

ክምሰልሁመ መትባድራይ ፈሪቅ ጎዳይፍ ሄኖክ ዮማኔ፡ እብ ሕድ ሸብህ ወቅት አሰክ ሳድስ ተርቲብ ለገአው ቶም፡

መትባድረት እት ፍግረት ወክራየት ዲብ ገሕቱላይ ንቃዋ ለልኡከሰበ ክልኤ ሾላት ዱሉያት እሎም ዐለዩ፡ እግል አወላይት ዮናታን ቱድሮስ ወእሰይ ክዳኔ ምን ደንደን፡ ሴም ተሰፋ-ኣለም ምን ፈሪቅ ግብለት፡ እግል ካልኢይት ሾላት ህዩ እዮቤድ ኤፍሬም ምን ደንደን፡ ዳይሞን ሰለሙን ምን ፈሪቅ ትጽቢት፡ ወኤርምያስ ዑቅባይ ምን ፈሪቅ ግብለት ከሰበው ዲቦን፡

ንፍታሌም ቅዱስ ህዩ፡ እብ 11 ንቅጠት ክእሉላት፡ ሰማን ወሴዕ ንቅጠት እግል ሕዩላም ለዐለው ዩኤል ሚካኤል ወኤሸን ዳንኤል እንዴ በድረ፡ እብ ዕመማይ ወቅትም እብ 3ሳ፡24ደ፡33ካ፡ እት መሬሕ ዲብ ካልኢይት መርሐለት ተዐደ፡ ዩኤል ወኤሸን፡ ደርብ-ሕድ እብ ክልኤ ወአርሴመ ካልኢት አሰሩ ዔረው፡

ሰንበት ዐባይ ህዩ ዲብ ቀበት ባጽዕ ዲብ ገብአት ናይ ክሎሊት ጅግረ ወጃላት አዋልድ፡ 70 ኪሎምትር ዲብ ትጃገረዩ፡ ሐቱ ምን ሰኢየት ለበን መትባድረት ላተ አርሴማ ዐንደጼን ህዩ እብ ሾላት፡ እግል ለሐሰት መተልህያይት ናይለ መርሐለት ውዕለት ለዐለት ሄርሚሊ ስምኡን እንዴ አጅገረት፡ ዕውትት ናይ ክልኢትን መራሕል ገአት፡ ኤልዳና ክብሮም ምን አራግ፡ ሳልሳይት አቱት፡

እግል ጅግረ እብ ፈሪቅ፡ ለዲብ አቅሊም ምግብ ልትጃገር ፈሪቅ አቅሊም ግብለት ተዐወተ ዲብ፡ ፍሪቅ አራግ ወትጽቢት ህዩ ደርብ ትረተበው፡ 110 ኪሎምትር ለገልበበው ውላድ፡ ምስል እት እንዴ ተሐዩበው ቱ ዲብ ሾላት ለአተው፡ መትባድራይ ኤሪቱል መሓሪ አክሊሉ ህዩ፡ ሓይስ ሰነት እንዴ ገብአቱ ሰልፋይ ለዔረ፡ እዮቤድ ኤፍሬም - ምን ፈሪቅ ደንደን፡ ሴም አፈወርቂ ምን ናዲ አሰቤት፡ ደርብ ካልኢይ ወሳሳይ አተው፡

እብ ናይ ክልኢቱ መራሕል ዕመማይ ወቅት 5ሳ፡55ደ፡59ካ ለአትመመ ምን ፈሪቅ ደንደን ዩኤል ሚካኤል ህዩ፡ ሰርግል እለ ጅግረ ገብአ፡ ወድ ፈሪቅ ንፍታሌም ቅዱስ እብ ክምሰልሁ ወቅት ካልኢይ፡ ወኤሸን ዳንኤል እብ አርበዕ ካልኢት እንዴ ደንገረ ሳልሳይ፡

እምበልሁመ ዩኤል እግል ጅግረ ግምብዩ-ሾላት እብ 15 ንቅጠት ተዐወተ ዲብ፡ ውላድ ፈሪቅ እዮቤድ ወንፍታሌም፡ 14 ወ11 ንቅጠት እንዴ አክእለለው ምስሉ መነሰት ዐርገው፡ ፈሪቅም ፈሪቅ ደንደን ህዩ፡ እብ ውላድ ዕዉት ሻምፕዮን “ሸባን ኤሪ-ጁንዮር” ሰነት 2026 ገብአ፡

እምበል እሊሙ፡ እብ ወጠንዶይ ፈደሬሽን አትሌቲክስ እት ክል-ሐል ለልትዝም ጅግረ ሰዐይ ሰርማራቶን ምፍጋር-ጸሓይ አፍሪቅ፡ ዮም ዓመት አትሌታት ሐምሰ-ድወል በህለት ኤሪትሮ፡ ግብለት ሱዳን፡ ኡጋንዳ፡ ታንዛንያ ወኪንዩ እግል ልሻርት እቱ ክምቱ እሙር ሀለ፡

ፍንጌ ፍሪቅ ሰስ ለአቅሊም ለገብአ ትልህያታት ኮበሪት-እግር ለዋው በሐር፡ ጅግረ ሕማሴ ወጅላብመ ገብእ ሀለ፡

ኢርብሪ ዳውሎስ ወልደህይማኖት፤ ሮኢስ ሲካፋ ቱሐረ

አሰይድ ዳውሎስ ወልደህይማኖት፡ እግል መጽሐ አርበዕ ሰነት ሮኢስ መጅልስ መሕበር ኮበሪት እግር ድወል ምግባይ ወምፍጋር ጸሓይ አፍሪቀ (ሲካፋ) እግል ልግበእ ተሐረ፡

ዲብ እት ዮም 7 ፌብረዋሪ ዲብ ጅቡቲ ለገአ ሕርያን፡ ናይ ዶሉ መትምማይ ሸቅል ሲካፋ ጂን ሰኒንዳ፡ “ዳውሎስ ወልደህይማኖት ሮኢስ ሲካፋ ክም ገአ እሸሬሕ ህሌት” ዲብ ልብል፡ ሮኢስ ፈደሬሽን ኮበሪት እግር ሶማልዩ አሰይድ ዐሊ ዐብዲ መሐመድ ህዩ፡ ናይቡ እንዴ ገአ ሕሩይ ሀለ፡ አሰይድ ዳውሎስ፡ “እማነት ለከረ ዲብይ መጅልስ ሲካፋ ሐምድ” እት ልብል፡ እብ መትሰባል ክም ሸቁ አከደ፡ አሰይድ ዳውሎስ፡ ሮኢስ ወጠንዶይት ልጅነት ኮበሪት እግር ክም ቱመ ልትአመር፡

ከወብ ኢንቲል

ሽቦብ አሹላ እት እግል ግብለት ሱዳን ምስል ኡጋንዳ ለልትሓደድ ቅብለታይ ክፋል አቅሊም “ማሳይ” ነብር። ሽቦብ አሹላ ብዝሒም አስክ 50 አልፍ ገብኦ። አርድ አሹላ እት ምፍጋር ጸሓይ አጻድፍ ለልትረከብ አድብር አማቶግ ሰበት ልትረከብ መንበረቶም እት ሐርስ ወእት ርዕዮ ንዋይ ለተንክበ ቲ።

አሹላ ዘርእ “አሎሉ” ወ“ማድን” ሕነ ልብሎ። “አሎሉ” እት ረአስ አርድ ትወለደ። ወዋልዳዩ ለዐቢ ካልቅ “ጅክ” ገብኦ እት ህለ ወልዳይቱ ህዩ ምድር ቲ። አብሊስ እግል “ንኪላክ” ወለት አሎሉ እንዴ ሰርቀ ሰበት ህደያ እሎም እንዴ ተለው እግል ቀቢለት አሹላ ለአሰሰው ቆም ፈረው። እብ አሳስ እሊ ሐካኪቶ እሊ ህዩ አሹላ ዘርእ ናይ ረቢ ወአብሊስ ክም ቶም ለአምና። አሹላ እት ክልኤ ልትከፈሎ። ለአወላይ “ሩት” አውማ “ጆካል” ለልትበህል እት ህለ ለካልኣይ ህዩ “ሉዋክ” ልትበህል። ህዳይ አሹላ ረዩም አሰሎብ ቲ ለልሓልፍ።

ለመርግውቶታት ምን ንእሾም እብ ፍቲ ለልታለው እግል ልግብኦ ስም። ክም ዐበው ህዩ ለሻብ እግል አቡህ “ወለትክ ሀበኒ” ልብሎ። ለወለት ራድዮት ሐቆ ገብኦት። ህዩ መክሰቲ አፍ “አቶኖኪ” ለልትበህል ግሩሽ እግል አቡህ ለህይብ። እብሊ ህዩ ለልኦትሐዜ ፍቲሕ (ዋጅብ) ዶል ለአተምም ለህዳይ ገብኦ። ፍቲሕ አሹላ እብ ንዋይ ወግርሽ ልትደፋዕ። መርግት አሹላ “ኒያኮ” ትትበህል። ወቤተ ዶል

ተኣቲ ህዩ “ዳኮኦት” ትትበህል። ለመርግት ሕጻን ዶል ትወልድ እግል አርባዕ አምዴላት ምን ቤት እግል ትፍገር እት ከምሰልሁመ ስጋ እግል ትብላዕ ኢልትሰማሕ እሊ። ምናተ ወለት ወልደት ምን ገብኦ ሰለስ አምዴላት ትጸንሕ። ሐቆ እሊ ለእም እግል መልህያተ ተዐዝም ወጠሊት ተሐርድ እለን። እት አምዕል እለ እት ስጋድለ ጅነ እብ ወዴዕ ለትሸቀ ስልሰለት ተኣለብሱ።

መንፈሳዊ ሕጻናት ገሮብ እብ ማይ ብሩድ

ሐማም እት እንወዴ እቲ ወቅት በደል እብ ማይ ሕፋን

እብ ማይ ብሩድ ዶል ንትሐጽብ ዝያድ ዓፍየት እንረክብ። እት ክምሰልሁመ ዙረት ደምነ ሰኒ ልትሐረክ። ከባደት ገሮብ ነቅስ ወጨቅዋ ዐቅል ክም ለህድእ ወዴ።

እምበል እሊመ ዑለመእ እት ወደዉ በሐስ እብ ሐሳብየት ገሮብ እት ትሸቦር እቲ ወቅት። ማይ ብሩድ እት ህድኦትለ ሕማም ተረት ዐባይ ቡ። እት ከምሰልሁመ ብዙሕ ሐረከት እት እንወዴ እቲ ወቅት እት ዐደላት ለልትሰብብ ጅራሕ እት ሳረዮት ብዙሕ መንፈሳዊ እንረክብ ምኑ።

እት 2023 እት ገብኦ በሐስ ማይ ብሩድ እት ዐደላት ለጀሬ መትሰባብ ጅራሕ ወእት ብዙሕ ሐረከት እት እንወዴ እቲ ወቅት ለልትከለቅ ተዐብ እግል ለአትቃልል ክም ቀድር ሸርሐ። እት ደንጎበ እግል ዓፍየት ቀርበትነ ወጭገርነ ዝያድ ጀላል ክም ወስክ ወዴ።

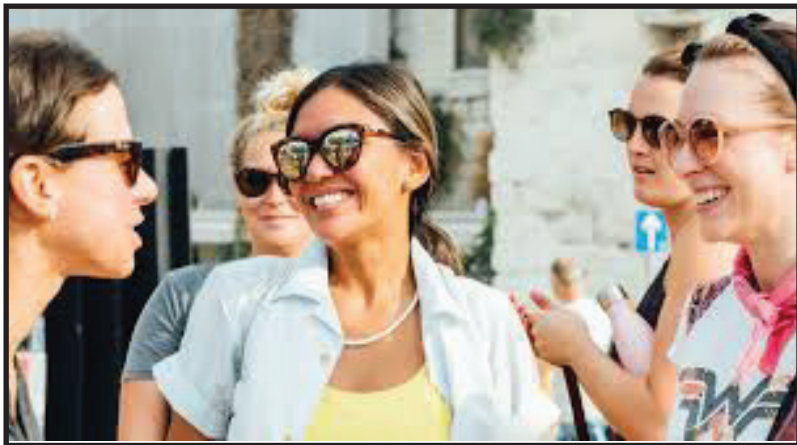
ፍቲይ እግል ትግባእ ለሰዳድ እግብፎይ

አዳም እግል ልፍተዩ ወእግል ልትሐሰር እቲ ለኢለሐዜ ነፈር ህለ እግል ንበል ይእንቀድር። እሊ ሳኪን እብ አደብክ ወእት አዳም እበ ተኣርእዩ መትሐሳት ለልትቀየም ክምቱ ሸክ አለበ። ከፍቲይ እግል ትግባእ እሎም ለተሉ ንቃዋ ንርኤ።

1. እት አዳም መትሐሳር ለህሌ አዳም እግል ለሐሽመክ ወልፍቲክ እንታመ እግል ትሐሽመ ወትፍተዩ ወጅብ። ገሌ አንፋር እምበል ለውቀት አርወሐቶም

ሰሜቲ እግል ተኣምር ወእግል ትሕፈዙ ወጅብ።

4. ኦሮ ነፈር ምስልክ እት ልትሃጌ እቲ ወቅት ልብ እንዴ ከፊክ ሰምዑ። ልብ እንዴ ከፊክ ሰምዐት አሳስ ናይ ኩሉ ጅንሰ መቅደረት ቲ። ክሉ እትለ ዐለም ለነብር መክሉቅ ነፈር እብ መትሐሳር ለሰምዑ ነፈርቱ ለፈቲ። እግል መሰል። ኦሮ ነፈር እግል ህግያክ እት ለአትማሸሽ ምነ አውማ እት ፍንጌ ህግያክ ዶል ለአትካርመክ እብ ሚ

ናይ ብዕድ ኢከሰሶም። ምናተ ኦሮ ነፈር እት ወቅት ፈርሐቲ ወሐዘኑ እት መጦሩ ሐቆ ኢበጠርክ እግል ልፍቲክ ኢትጸበር።

2. ገጽ ፋሬሕ ለህሌ እግልክ ተበሰም ምን አግደ አሻይር ገጽ ፋሬሕ ቲ። እብሊ ህዩ ክል ዶል እት ህሌክ ህሌ ተበሰም (ገጽ ፋሬሕ) ዶል መልክ ብዝሓም መልህያም ወፈተሻ እግል ለህሌ እግልክ ቀድር።

3. እምበል ሕሽመት ኢትትላከዮም። እት ዓዳትነ እግል ኦሮ ነፈር እምበል ሕሽመት መትላካይ ዔብ ቲ። እሊ ህዩ እት አዳም ለብእካቲ መትሐሳር ለልኦርኤ ቲ። ምስል አዳም እት ትትኣመር እቲ ወቅት እስልፍ

ክም ትሸቦር እንዴ አሰተብህል። ምስል ክእነ ለመሰሎ አንፋር ዕላቃት እግል ለህሌ እግልክ ኢልትቀደር። ምናተ ኦሮ ነፈር ሂጋሁ ለሰምዐ እግል ትርከብ ክምክምት ወመዕነት ለበ እግል ትግባእ ወጅብ። መብዝሐም አንፋር ተርጀመት ለአለቡ ሀገጌ ለልትሃጌ ነፈር ኢቀሩቡ።

5. ንዩት አዳም እግል ተሐሽም ጀርብ። ክመ እንተ ለትሐዝዩ ዶል ትረክብ ለትፈርሐ። ብዕዳም አንፋር እብ ክሰሰ ለኢለሐዘው ሓጃት እግል ትትሃጀኮም ክም ኢለሐዘው አምር። እብሊ ህዩ ምስል አዳም እት ልትሃጀክ እቲ ወቅት ንዩቶም ወአደሶም እት ወግም እግል ትኣቲ ለአሰትህል።

ገሌ ምን በህል ህዳይ

- ሃድያም ምነ ለኢሃድያም ዕምር ጸንሐ።
- ሃድያም ምነ ለኢሃድያም ዝያድ ፋርሓም ገብኦ።
- ለኢህደው ምነ ለሃድያም ዝያድ እት ጀራይም ለልትፈረር ጋብኦም ልትረከቡ።
- ሃድያም ዝያድ ምነ ለኢሃድያም ምስል ለትፈናተው አንፋር ዕላቃት ከልቆ።
- ለኢሃድያም ዝያድ ምን ለሃድያም እብ ጭምብዋ ልሸዕር።

ቲኦምሮ ማሚ?

- እብ ኮምፒዩተር ለሸቁ አንፋር እት ሰማን ሰዓት ናይ ሸቅል ሐድ 90 አልፍ አዝራር ኮምፒዩተር ክም ጨቅጦ።
- እትሊ ወቅት እሊ እግል ጀዘ ሙጅርሚን ለልትነፍያ እበ ክርሲ ናይ ከህረበት። እብ ሓኪም አንያብ ክም ትመህዘት።
- እት አምዕል ኦሮ ነፈር ዕመሚ ሐድ 10 ደጋይግ ሌግ ክም ልትሃጌ።
- እት ሰላልም ለትኬለመዩ ሓድሰ ለሳድፍ እትን ለክልኤ ናይ እስልፍ ወክልኤ እት አክር ለህለያተን።
- ወሬሕ አክል ሕድ ምንለዐል ረአሰነ እት ትበጽሕ እቲ ወክድ ደረጀት ከባደት ገሮብ ክም ነቅሱ።
- ማይ ሕፋን ምን ማይ ብሩድ ወልዐል እብ ሸፋግ እት ተልጅ ልትቀየር።
- እት ዐለም እብ ብዝሐ ለትሰሚ ሰሜት መሐመድ ቲ።
- መትቀያያር ጀው ሕብር ዕምባባ ክም ልትቀየር ወዴ።
- ከንዚር እት ሰመ እግል ልግከ ኢቀድር።

